

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

309562

VOL. 6.

జులై 1919 వ సం॥ ఆగస్టు నెల 12 వ తేది మంగళవారము

NO. 110

సంపుటము. ౬

సిద్ధార్థి నామ సంవత్సర శ్రావణ మాస బహుళ కృత్యము.

సంచిక ౧౧౦

మై న ర క పు

ఏ ను గ మార్ గు గ ల

బ్రూ బ్లా క్ యి ం కి

ఇంగ్లాండునందు ఇకాకొరేటు చేయబడిన

ఈస్టయిండియా డిస్ట్రిబ్యూట్ అండు ముగర్ ఫ్యాక్షరీస్ (లిమిటెడ్)

కంపెనివారి రాసాయనిక శాఖవారిచే ఉత్తరార్కాడు జిల్లాలో చేరిన

రాణిపేటయందు తయారుచేయబడినది.

ప్యారి ఆండుకంపెని, మానేజింగు ఏజెంట్లు

(1801) పోస్టుబాక్సు నెం 12 మద్రాసు.

వే స వి మి డి ఎం డ

తీవ్రముగ నుండి సగరమున వీధులలో ధూళిరేగుచు జనసమృద్ధముగ నుండి చల్లనిగాలి కాధారము లేని తరుణమున వాయుచలనమే లేని కాలమున కనుమునాసి కొంతకాలముండి

ది ల్ కు వ్

సుగంధమును చూరగొనదు. ఆ సువాసన మీకు నవనవోద్యాన సుందరానందమును స్మరణకు తెచ్చి ఆత్మార్థ స్వర్ణములను కలిగించును. కావుననే యెల్ల వారును

ది ల్ కు వ్

నీసాలను కను అలంకార పేటికలం దమకొందురు.

(1299)

ది ల్ కు వ్

ఆత్మార్థమును సౌఖ్యమును అమందానందకరమును సుగంధమును కలిగించును. సర్వాలంకారములకు నది వాయు చుడి. వెలుగును, సోయయోజనీయరక్తులను తెలియగోరువా రిట్లు వ్రాయవలెను.

కె. ఎన్. వి. అయ్యరు అండు కంపెనీ, 13/286, అప్పాబిల్లింగు, వై నాబజార్ రోడ్, మద్రాసు.

H. BOSE, Manufacturing Perfumer, 61/3 Bowbazar Street, CALCUTTA.

ఆశ్చర్యములో నాశ్చర్యము.

విశోదమైన గాలి తలగడలు.

తీటియందును కొర్రయియొక్క మరనీలను తీసివేసి కావలసినవలకు గాలిని నింపుకొని మరను మనుషటివలె తీసి

తీసి యెడల మిక్కిలిసౌఖ్య కరమైన తలదిం దగును. ఆ క్కరలేనప్పుడు మరనుతీసి గాలియంతయు పోయినకే తేలులో గాలి ఒడియందు గాలి యుంచుకొనవచ్చును. ఇది శిరోబాధ గలవారికిని,

ప్రయాణికులకును తదితర ప్రజాసామాన్యులకును మిగుల ప్రయోజనకరమైనది. ఒకసారిపరీక్షించి సౌఖ్యమును పొందుతు కలదిందు 1-కి ఆదాయ 0.8-0, కపాలభద్ర ప్రత్యేకము. (586) చిరునామా:- ధనలక్ష్మీ కంపెనీ,

కెం. రి, వెంకటేశుక్రిష్ణి, సామకాడుపేట, మద్రాస్.

వీనియొక్క కరిమశ్రద్ధవ్యముల రాజు నవనము!!

ఆటో దిల్ బహార్

కుశోరమ్యముగాను కొంతకాల ముందునట్టి ఆత్మార్థ వాసనయును కలదు. ఆల్ కహార్ సారాయి మొదలగువాటి యొక్క సంబంధము బొత్తిగాలేదు. చేతిగుడ్డలో గాలి చొక్కాయ వైదగాని 2-కి చుక్కలు విడిచినంతట ఒక వంతున వనము సుఖ్యలోనుంటే యెంత సుఖమయిన వాసనను అది ధరించ వచ్చునో అంత అనుభవింతురు. ఇతర వాసనలు ఈ తేనియండిగా యీ ఆటోదిల్ బహార్ యొక్క వాసన ప్రాశస్త్యముగా నెలచును. కొరవడే వికలుక్ష్మికి వ్రాసి పంపుము.

బల శక్తి (ద్రావణ బుడ్డి 1-కి రూ. 0.8-0 వి.పి. చార్జి
,, 1 (ద్రావణ బుడ్డి 1-కి ,, 0.12-0 రూ. 0.4-0
,, శక్తి అవున్నబుడ్డి 1-కి ,, 2-0-0 ప్రత్యేకము

125

అద్భుత నివారణ.

ప్రాఫెసర్ జేమ్సుగారి

ఎక్స్ప్రెస్ ట్రాన్స్ వెరల్సు

ఇది బలహీనులకును నీరసులకును మందు. నిద్రలేకుండుట, జ్ఞాపకము లేకుండుట, మొదలు దిమ్మగా నుండుట, వనియం దెంతమాత్ర మిచ్చు లేకుండుట, నిస్సత్తువ, బలహీనము, ఆయాసము, శుక్ల నష్టము పోగొట్టును. విద్యార్థులకు, ఉపాధ్యాయులకు, గుమస్తాలకు, వర్తకులకు, మనోహ్యాధులకు మొదలగువాటికి ప్రతి స్తమైన మందు. బలమును గలిగించును. అనేకవేలమంది ఇందువలన బాగుకడినవారు. నీవుకూడ నేటిదినమే ఒకబుడ్డిని కొని దానిమోస్తరు ఒకమారు పరీక్షింపుము.

25 మాత్రల బుడ్డి 1-కి రూ. 1-4-0

40 ,, ,, ,, 2-0-0

జంక్నోయిండియన్ డ్రగ్ అండు కెమికల్ కంపెనీ.

నెం 155, శామ్సూరిపేట పేట, మద్రాసు.

I

అయ్యో, ఈ చక్రవర్తి మనదగ్గర కాలిబాదలో జరిగివుంటున్న
మళ్ళీ కొన్నాడ వరసిపొందాడు అహోహింసకుయే గాక యీ
నగర ఆగవ్వు నెలఖిలలో గా జరిగివుంటున్న ప్రయత్నించుచున్న
ఈ వినిచాలనంకనించితమి. ఇప్పుటికే కాలాతీతమైనది గాన
త్వరలో తగు సాకార్యముల చేర్పరచి నగర జరుపు లేదీలన-
కు, తిరానుఖయున లేలి నుజరెదరు గాక.

మ. చి. పుట ౧౩౫.

II

అయ్యో, ఈ నెల రోజు వేసేరి తరువ్వుకొనుండు ప్ర
మానానంద గజపతిగారి కిశోర అను పుత్రులుమూడో జన్మ
వద్యములు తమకు కావలయునని బోం జగన్నాథగారు గారు
కొరమున్నాడు. అద్యములు చెప్పవచ్చునట్లు బ్రాహ్మ వరగా
ముత్రి అనుకొని 58 వ కాలానుభ్యుల విద్యాలయమును
గృహమునకు ముగించి సామంత సంఘమువారి స్వాధీనముం
దన్న నాతాబాప బీశవాసా " ఆనందతత్వసింహాళి " అను
నామముల గ్రంథమునున్నది. ఆగ్రంథము 880 ప్రాగంఠ
ము కలవలెనని బంజురదేశేయు. కాశీలసియున్న యెడల వై
విద్యాలయమునకు దచ్చి ప్రాసీకొని పోవచ్చును. విద్యాలయము
ప్రతినియ సామంతులము గం ర మొదలు 8 గంటవరకు
దొంగబడి ముండును.

80 పి. డా. యార్ కి బంధి, జ్యోతిషుడు మద్రాసు.

III

యక్షులూ పరులూ దియేసి? ఆచెప్పటం దొరకును! అది దొరకనివో నానికి అనుజ్ఞ ఉద్ధియైనను వాడనయ్యనా? ఊ॥ జేదాదు బంకం దొరకనివో సురసము (ఏమిచ్చెట్లు సారము) ను గాని, ఇంకను నాని వాడనయ్యను.

శ్లో॥ కవాచిద్ద్రవ్యమేకం హియోగే యత్ర సలభ్యతే ।
తత్తద్భూతాయుక్తం ద్రవ్యం తరి వత్తేష్యత్యుక్తతే ॥ యను ప్రమాణ
యనుటట్టి యేదైః (ద్రవ్యం దొరకని యెడల దానికి ననుమై
న ద్రవ్యమును మరొక దానిని చేత్యుక్తం నయ్యును. (2) ఈ
ధూపము వేయించుటకు దగ్గర యుండవచ్చునా? ఎట్టి పొగ
వద్దదైనను కలుండుట కొంచెము బాధగ నే యుండును. ధూ
పము వేసినవరువాత పొగయంతయు పొవువరకు దూరముగా
నుండుట నుంచి. నల్లజీడి గింజలను చూర్ణము చేయునపు
డు జాగ్రత్తగ చూర్ణము చేయవలెను. వీరిని ఎన్నయొక్కొక
నుండిను బాధలేదు. (8) ఏయేకస్తువు లెన్నిపాళ్లు? అన్ని
యు నమానభాగములు. (4) ఎంత తరిబాణము చూర్ణమును ఒక
సారి ధూపము వేసిః చాటును? గది తరిబాణము ననుసరించి
బాగా ధూపము వేయవలెను.

విజయనగరము. తాతా రామమూర్తి వైద్య.

IV

అయ్యో, నిన్నటి "అంధమతిక"లో భీమవికట్టనామ
వార్త లక్షకీర్తి కలిగిన బ్రహ్మరంభుడికి విషయములలో, గాలి
కబుర్లకు ఉపేక్షింప క్రింద, ప్రస్తుతము భీమవికట్టనామ మూర్తిని
తలో మేసిన గానున్న గున్నయ్యో శ్రేష్ఠి గారనుకొను బరం
పురము మూర్తిని పాలిటికి మేసే జనుగా పెల్లెదరక గాలివార్త
లు పుట్టుచున్నవని తెలియజేయబడినది. ఇది నిజమేయగు నేని
మిగుల కోపనియము. బరంపురమువంటి పట్టణములలో గంభీ
రమువందల మంటిటి విశాల ప్రదేశమున మునిసిపాలిటి మేసే
జను పదవిని ఆహించుటకు సమర్థుడగు బ్రాహ్మణుడుగాని,
బ్రాహ్మణోదకుడుగాని, హిందవుడుగాని మహమ్మదీయుడు
గాని, అంధుడుగాని, ఉక్కురుడుగాని, చైర్యాడు గారికి
గాని వారి కొన్నింటగాని లభించుటలేదా? ఇట్టి స్వల్పవిష
యము, పాత్రోగారివంటి రాయసాహేబు బిరుదాంకితులకు
నోచరింపలేదని నేను నమ్ముచున్నాను. పాత్రోగారిట్టి నిరాయ
కమునకేసి, ఇదివరకే వికట్టుటగా నున్న తమ కుపాల
క దోషముల కృద్ధిలేసికొని, అవసరముగ ప్రజావిమర్శనలకు
బాల్కుడనందేదరని నమ్ముచున్నాను.

మదరాసు,

స్వామీ శ్రీ.

V

అయ్యో, తమ ప్రసిద్ధ ప్రక్రియలను క్రమరీతి వ్యాపకములను సాంధ్రమహాజననభ కౌలది దినములలోనే కూడగలవని గ్రామ్యానుగుయండెను. పుస్తకము నిజాంరాజ్యమున లెలుగుమాటాడువారు వేసే కలం గా నుండుట ఆంధ్రలోక ప్రసిద్ధమేకదా. వీరిలో ధన కనక వస్తువాహనసంపన్నులును, ఉత్తమగువానియును మహాధార్మికులును కలకగాని విద్యావంతులరును. నూటికికొరైనను లేలకగాని వండితుల నాదరింతురు. వీరు మాటాడు లెలుగువాడు సంకనై యొప్పుచున్నది. మృత్యుధురు వదలూరితమై యెట్లు మూటకట్టుచు పాశ్చాత్యులవల్ల నునాడ కౌనియాడబడిన అంధభావము మాటాడవారు. ఉత్తరరాష్ట్రుల నుండి వచ్చిన లెలుగువారిలో చాలమంది తమ స్వభావము మూలకు ద్రోసి గౌరవాస్పదమయి వలంబి తక్షణ తడితగా మూలభావముగాని మేల్చుకావడముగాని మన వెతుకెంటునే చరించు అరకభావముగాని మాటలాడు చుండురు కాని, ఆంధ్ర సోదరులయొక్క విద్యాహీనతగౌరవము మాటవడునాకు లేదు. స్వభావము చలనరహిత నెండినవాడు కూన్యము. కాని మహానభావు లెక్కరైన వీరేకమున కేతెంచి, ఈ హైస్థితిని సారసి అంధభావము పునర్జీవన మిచ్చి మహా ధనసంపన్నులగు వీరులకు మేలొచ్చిన వీరు మన ఆంధ్రమాత కనేకవిధముల సేరలొనర్తురు పూర్వభావమున సర్వోక విషయ విధేయుడనై వేడుకాడెను.

సింహాభావము చందమాళి అచ్చరావు.

చందమామ అచ్చరావు.

VI

1 వర్షమును ఆగర్లు, నెట్టెబరు, అక్టోబరు నెలలలో
హిందూ శత్రోహుని చాలవోట్ల కాలానుసారముగను, వర్ష
ముగను ఉండవలెను.

2 బంగారా ప్రజేశములయందు కొద్దిదోషములు మా
త్రమున్నవి. వీటివలన ప్రైలుకు స్వల్పనష్టముండదలచును.

8 బంగారాభారతమునందు గాలివానలు తీరుచు బతుక జేయించును. వీటివల్లను మధ్యతరగతము, బొంబాయి రాజ్యము, గుజరాతు, మధ్య యిండియా, యునైటెడు ప్రావిన్సులు మొదలైన రాజ్యములకు మందిరములు తీరుచు సంధించుచుండును. పంజాబు రాజపుటానాలకుకూడ మందిరములు అందుచుండును.

4 ఆరాధియ్యా కృష్ణాద్రయ మిదమంది మంది వన్న కా
య్యులు తనను పీచుచుండకలవు. బంధాకా వాయువులను;
ఆరాధియ్యా సహద్రపు వాయువులను సహకారిగా వన్న చాల
నివ్వుచుండుటచేత తేజనానందు మంచి శంకులు శంకుటకు
పేరువులున్నది.

రే బాక్, బాల్ నెలలలోని దోషములు తగ్గిపోయి
నవి. కాలమానము బాగుగ నుండగలదు.

రీతి తరస్కారము మంచి జన్మములు మరీ ముట్టజేత
 కంటలు బాగుగ ఉండగలవు. కొద్దివోట్ల ఆతివృష్టి యనిపిం
 చుకొనును.

యం॥ సుబ్బ శాస్త్రం.

8-8-19. రామారావు డేట, కాకినాడ.

వేటనారెము

[వేమూరి వేంకటేశ్వరరావు గారు.]

ఈ నెల 5-వ తేదీ మంగళవారపు ఆంధ్రవైకలా
జ్వలహిటి హనుమంతరావు గారు పంచమపాఠశాలల విషయ
మై ప్రాసెస్ ప్రక్కలను చూడినాడు. తెలుగుజిల్లాలలో వెక్క
డెక్కడ పంచమపాఠశాల ఉన్నదియు నాకు బాగుగా తెలి
యదు. కాని మా గ్రామములో మా బోర్డుస్కూలు సహాయ
పాఠ్యాయులు శ్రీయత పి. ఆర్. వేరయ్యగారిచే ఒకస్కూలు
సదుపబదుచున్నది. విద్యాగంధ మెఱగని, కూలి నాలి బేసి
కొని, జీవించు పంచమలను ప్రోత్సహింపవలె, వారి పిల్లలను
క్రమముగ పాఠశాలకు రప్పించుచు, ఎడమబేయి లేని ఒక
పంచమ ఈ పాఠ్యాయునిచే, నుమారు 2 సంవత్సరముల నుండి
విద్య గరుతుబదుచున్నది. సదరు పాఠశాల గడచిన సంవత్స
రము రికార్డులుకాబడి, నర్కూరు ద్రవ్యసహాయపు లిప్టులో
బేర్పబడి, రూ 60 టా గ్రాంటు సంపాదించి యున్నది. పాఠ
శాల కరస్పాండెంటు శ్రీయత వేరయ్యగారు ఒక చిల్లిగవ్వ

దైవను ఆశించక గ్రాంటు మొత్తము ఉపాధ్యాయుని కిచ్చి వేసియున్నారు. ఈ మహాద్రష్టికాలములో ఈ గ్రాంటు మొత్తము యే 2,81 నెలలకో ఉపాధ్యాయునికి సరిపోవునో గాని సంకల్పనముల పొడుగునను సరిపోవునని యెవరను చెప్ప సామాసింపదు. వైగా, ఈ నిరుపేదరిద్వ్యాప్తము కలకలం, పుస్తక చూడ, చిలపములకొని, చదువుకోలేనంత ఆకర్షణలైయున్నాడు. నిన్ను జాత్యుద్ధారకులు ఇటువంటి పాఠశాలలను మనమువందికు కొని, సాహిత్యము చేసిననే గాని, స్థిరముగా నిలువజాలవు. ప్రకృతము పాఠశాలలో 17 బాలుకును 17 బాలికలను విద్య నభ్యసించుచున్నారు. విద్యానిబంధనల ప్రకారము పాఠశాల లో క్రమముగా విద్య గరుపలకుచున్నది. కావున క్వార్టరు యే మాత్రమును గోరకయు కేరీర క్రమ కోర్సుయు, కేటల లము ఈ క్వార్టరుప్రతి గా పాటుపడుచు, తంచముల నున్న స్థిరీక లేవలయునను నడుదేశమే తరమార్గముల యీ పాఠశాలకు అంగుళమహాబలులు తగు సహాయమును ప్రోత్సహము నొసగి పోషించెదరుగాఁ.

గోపాలపురం కాపురస్థులు బ్రహ్మకీర్తి ఆశ్రమ వేంకట
కాశ్రమిగారిచే కవియంపబడి కృతమునకు సిద్ధముగానున్నది.
కొద్ది పర్మితులుమాత్రమే కలవు. ఆపుస్తకము శ్రీధర్మో ఒకటి
రెండు సాక్షులు పరిశీలించియెడల తమ జనవక్రములను బట్టి
భూతధనివ్యవర్తకున ఫలములను బియ్యతీర్కల సహాయ
ము లేదు కనుకయు తాము తెలిసికొనుటయేగాక బియ్యతిమ
కాశ్రమములోని మర్మములను అతి నూత్నముగ గ్రహించి
గలుగుదురనుట కాంతర్యము గండినానులేదు ఇందు నుపాయ
ముయొక్క జాతకములు చక్రములతో సహా ఉదాహరణము
గా విశదీకరించి పొందుపరచబడినది కలదు. 2-1-0 లు.

చిలకమర్తి లక్ష్మీనరసింహం గారి నవలలు, నాటికలు
అను, పానుగంటి వారి నాటికలు అను మా వద్ద దొరుకును.
వరకులకు పరస్పరమైన ధర్మల క్షేమాదులును. (1669)

గోదావరి బుక్ డిపో, రాజమండ్రి.

వీరిని పొందు సన్మార్గమును బట్టి జీవ గూఢ్ర భే-
యటకు కల మువారు ఆ ముగ్ధుల నార సంగ్రహమును

అను గ్రంథమున చదువుడు. ౪) మం, తుసాఖ్యులేను.

రాజవెద్దు నా రాయణజీ కేళ వజీ,

27, చీనాబజారు, మదరాసు.

నానావిధ చెట్లదినుసులు.

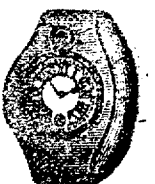
మెడలు బాంకిన నేలం గ్రేవ్ మామిడి చెట్లు పంట
విధమైన చెట్లెడినులు యింక అనేక విధములయిన మొ
క్కల దిగులును సీరు, నాటు, నాయురలు, అత్తెనులు నర
నముగ విక్రయింపబడును. కావలసిన శాయ అర్థజాస్మాంతు
పంపి చే, పంటలలో ఇంగ్లీషు లెలుగు క్యాట్లగు పంపుతాము.
నాలుగు ఇంగ్లీషులో నాయన లేదు.

ఎస్. కె. ఐ. శాదర్ మీరానా హేబు

(959) విత్తనయజ్ఞ, మొక్కవర్తకుడు, నేలం.

1696 ఎ పాకెట్ గడియారము

మిగుల మేలైనది. అందమైనది. ఈ నెల
లోపుగ లెప్పించుకొనువారికి ఒక ఘోకా లెక్
పేనా క్లి వచ్చునో సహా బహుమానము ఇవ్వబ
డును. గడియారము బహుమానమునో సహా
మొ 8-8-0. మాంజేలిగడియారం తోటవట్ట సహా రు: 8-0-0.
V. T. Amball & Co., Sowcarpet Post, Madras.

ఫా॥ టె॥ కలములు

1696

వేసాలగు రప్పించియున్నాము. ఒకసారి వాడిన యెక్కువను
వాడదగు. ఘర నరనమని తలపడును. వేసా 1-కి 1-0-0,
2 కొనువారికి పోట్లేటి ఇ.నాం. 6 కొనువారికి 1 వేసా ఇ.నాం.
బసానియా (పేడింగు కంపెని, సామంకూరుపేట, మద్రాసు.

ఆంధ్ర మహాసభలు.

I బ్రాహ్మణేతరసభావతి

ఆంధ్రమహాసభలారా, ఈ వర్షం మాంధ్రరాష్ట్రీయ
సభ యంతరీపురమున జరుగనున్నది. దానికి ఆధ్యక్షుని నెన్ను
కొని యున్నదిగా! ఆంధ్రరాష్ట్రీయోద్యమము జనసమ్మ
తమై నభివృద్ధి నొందుటకు బ్రాహ్మణేతర సభనైన నెన్ను
కొనుటయెడల రయితలతో సంబంధము గల్గి వారి కష్టము
ఖముల నెరిగిన బ్రాహ్మణేతర సభనొనట శ్రేష్ఠతరము.
ఏలయన రాష్ట్రీయసభలలో ప్రజోపకారకములగు తీర్మాన
నా గావించుట మాభ్యోజ్యేమై యున్నది. రైతుల కష్టము
ఖముల ప్రస్తుతపు ఇక్కట్లను వారితో సంబంధముగల వారికే
గాని తదితరులకు విపులముగాజెలియవు. కావున వీరికి రయి
తాంగమున కుపకారిగా జేయుటకున సర్వజన సమ్మతముగా
నెరవేరుటకున రైతులతో సంబంధము గల్గిన బ్రాహ్మణేతర
సభ్యులైన బాగుండునని నాకు దోచుచున్నది. కావున
నాంధ్ర ప్రభులు లీ విషయము నాలోచించి సభాధ్యక్షుని నెన్ను
కేరెదను.

చెన్నైపురి
11-8-19 ము. రంగయ్య.

II

ఆంధ్ర రాష్ట్రీయసభ:—7వ తేది గల యాంధ్రప్రతి
కలో ఈ సంవత్సరమున న సం త పు. ర మన జరుగ నున్న
ఆంధ్ర సభలకు టి. వి. వెంకట రామయ్యగారి పేరు
అధ్యక్ష పదవికి ప్రస్తావించబడి యున్నది. ఈవరణ ముత్తమ
మైనదని నేనును తోడ బలుకుచున్నాను. వెంకటరామయ్య
గారు జన్మమున నరసవరై నను 28 సంవత్సరముల కాలము
నెల్లూరులో వర్ణముగా యుండినారు. ఈ జిల్లాలో గొప్పభూ
స్వాములుగ నున్నారు. తెలుగున చక్కని యుపన్యాసము చే
యగలరు. వీరు భాషాప్రియుక్త రాష్ట్రీయభాగ సంవిధానము
సభిమానియవారు. కాంగ్రెసు ఆలోచనలను ఆదరియవారు.
వహీమురూపు విషయమున దృఢ ప్రతిపత్తిగలవారు. క్షేత్ర
యం దభిమానులుగలవారు. ద్రావిడులని వీరిని ఆక్షేపించు
చు, వీరిని యధ్యక్షత్వమునకు నరించుట అన్నివిధముల భావ్య
మని మనవిజేయుచున్నాము. ఆంధ్రప్రదేశ్ సభను సంకీర్తించు
రని గోరుచున్నాము.—న. వెంకటరంగయ్య టి. ఏ, టి. ఎల్,
తూ. కిరారామయ్య టి. ఏ, టి. ఎల్, అల్లారెడ్డి, ముప్పగారు రెడ్డి
టి. ఏ, టి. ఎల్, చిత్తరువుసూరే కొండయ్య టి. ఏ, టి. ఎల్,
మునుంచి రంగారావులు, కాళహస్తి కేశవరామూర్తి టి. ఏ,
టి. ఎల్, నే. రామనూజారావులు టి. ఏ, టి. ఎల్, టి. అన్న
స్వామి అయ్యర్ టి. ఏ

III

ఆంధ్రరాష్ట్రీయ సభాధ్యక్షము.

అయ్యో, ఈనెల 6వ తేదిక జరిగిన ఆంధ్రప్రతికలో
శ్రీ శ్యావతి ముప్పగారు పంతులుగారి యాజమాన్యము క్రింద
జరుపబడిన రాజకీయ ద్రవరము దివిజనలో సంఘమున
సమావేశములో రావోపు ఆంధ్రరాష్ట్రీయ సభకు నెల్లూరు
పురవాసులగు శ్రీ ఆచంద్ర ముప్పగారావు పంతులుగా
రు, టి. ఏ, టి. ఎల్., అధ్యక్షులుగ మండల సభలన్నియు
యెన్నుకొనుట యుక్తమని ప్రకటించబడినది. ఆసంతకపురము
ఆహ్వాన సంఘమువారు ఈ విషయమును గమనించుట మిగుల
శ్యావముగ కన్పట్టుచున్నది. ఇంతవరకు జరుపబడిన ఆంధ్ర
సభాధ్యక్షులలో నెల్లూరు మండలమునుండి ఎవ్వరను నియ
మించబడి యుండలేదు. మరియు శ్రీకృష్ణరావు పంతులుగారు
మద్రాసు కాసనసభలో ప్రజాక్షేమమునకై కృషిచేసిన త
హితములగు కార్యములు మిక్కిలి క్లాసునీయులుగ నెంచ
బడుచున్నవి. సంస్కరణముల విషయమై చర్చింపబడుచు
గాని అధ్యక్షుని పదవికి అనర్హులగునంద వారిని చే
కొనుట మనభర్తమై యున్నది. శ్రీ కృష్ణరావుగారు వారి
మరణముల నెంతమాత్రమును పాటించెదమనగాదు. న్యాయ
యవాది వృత్తికి సయితము కృతజ్ఞులై త్యాగబుద్ధితో కేకనెర
చేయుచున్నారు. రాజకీయ కరిజ్ఞానమునందును, ఆంధ్ర ఆంగ్ల
భాషలలో వత్సర్యమునందును నిపుణులని పేరుబడినీయు
న్నారు. ఆంధ్రులకు ప్రత్యేక రాష్ట్రము ఆవశ్యకమని తలంచె
దు నాయకులలో వీరిొకరు. కాన, అన్నివిధముల సభ్యుల
పదవికి క్రితులుగాదు తగిలు న్నారు. ఆంధ్రరాష్ట్రీయలో
ని మండల సభలన్నియు, నసంతకపుర ఆహ్వాన సంఘమువారు

కృష్ణరావు పంతులుగారి నేకగ్రీవముగా నెన్నుకొనెదమ
గాక యని కోరుచున్నాను.

నెల్లూరు పురవాసి.

మా కార్యస్థానమునకు వచ్చిన రాజమండ్రి దివిజనలో సం
ఘపు తీర్మానములలో కృష్ణరావుగారిపేరు మండలసభ లన్ని
యు నెన్నుకొనవలయు నను నిశ్చారము లేదు. ఆం. ప. సం.

IV

అయ్యో, ఈనెల 28 మొదలు 29 వరకు ఆసంతకపురము
న జరుగనున్న ఆంధ్రమహాసభయందు ఆంధ్రరాష్ట్రీయసభ
యందు ఒకటిగా సమ్మేళనముచేసి యొక్కరి ఆధ్యక్షతక్రింద
నే యుద్ధయసభల యుద్దేయలను చర్చించుటచే ఆంధ్రజాతీయ
సభ కృత్యమయ్యును తగ్గునని ప్రతిపాదించుటల పలువు
రాంధ్ర సోదరులు వ్రాసికొన్న విజ్ఞప్తుల స్థాయిసంఘము
వారుగాని తదితరాంధ్ర నాయకు లెవరుగాని గమనించి
సమ్మేళనవిషయక ప్రయత్నములు చేసినవారుకాదు. ఇదిమి
గుల కోచనీయులు ఈ రెండు సభలయొక్క యుద్దేయము
రాజకీయములే కాదువలన రెంటి సమ్మేళనమునకు ఆంధ్రో
ద్యమజాతీయలకు ఏదిధమైన భంగము కలగ నేరదు. ఈరెం
టికి సమ్మేళనము కలిగింపకు ఆ సభకు వేరెన్ని యిడవల
యునో యను సంకేతము కొందరికి బాడవవచ్చును. మన
ఆంధ్రమహాసభ సభోద్దేశ్యముల లో యు ఖ్యమై
నది ప్రత్యేకాంధ్ర రాష్ట్రీయస్థాపనయే గాన ఆంధ్ర
రాష్ట్రీయసభ యడయే నాయమిదని సర్వజనామోదకరముగా
నందును. రాష్ట్రీయసభలయందు కేరలలు రాజకీయములే
గాని సా. ఫి. వాదితర విషయములు చర్చింపరాదనను నిబం
ధన లేమియు లేనందున ఆంధ్రమహాసభసభయందు జర్పించ
బడు నితరవిషయములకు నేరధమైన భంగమును కలగ నేరదు.
అయినను సభలు జరుగవలసినకాలము నమీపించుచున్నందున
నిపుడు సమ్మేళనకార్యమునకు బూరము ఆది ఆవరణ స
కార్యమై పుణ్యము చురి ప్రజాక్షేమకరముగా నుండవని నా
నమ్మకము. ఈసంవత్సర మీ రెండుసభలు ప్రత్యేకముగ జరి
పించబడినను ప్రెసంవత్సరమునందీ యెవరు ఈ రెంటినికేర్ప
వీకసభగా నడిపించుటకు నాయకులు పూనుకొందురని నా
దృఢమైన నమ్మకము.

రాష్ట్రీయసభాధ్యక్షుల ఎన్నికవిషయమై బ్రాహ్మణే
తరనాయకులలో నెరిగిన ఎన్నుకొనిన జనామోదకరముగా
నందునని పలువురు బ్రాహ్మణేతర సోదరులేకాక కొందలు
బ్రాహ్మణ సోదరులు కూడ ప్రతిపాదించుటల పలువిధ
విజ్ఞాపనములను ఎడతెగక పంపు కొనుచున్న
ను ఆహ్వానసంఘమువారు గాని తదితర ప్రముఖులుగాని ఆవి
షయమును తలపున తెట్టనందుకయే కాక నాలు వత్సర
నిరాకరించుచున్న మ. రా. శ్రీభో. రాజు పట్టాభిషేక రామ
య్యగారే కావలయునని కొందలు పట్టువలతో నూచించుట
య, హాహ్వా సంఘమువారు నూచన లంగీకరించినట్లుండుట
య మిగుల ననవసరము. మఱియు ఏమియు ననక
మానముదాల్చియున్న గా! మాసమ్మేళితమై రావుగారే కాక
లయునని కొందలు నూచించుటయు ది. తమే. ఇట్టి సందిగ్ధ
కాలమున బ్రాహ్మణేతరని అధ్యక్షునిగా నెన్నుకొనుట శ్రే
యోదాయకమని పలువురు బుద్ధిచుంతులు కిర్కాలోచనముచేసి
వ్రాసిన వ్యాసములు తలపెట్టెదమే యుండుట బ్రాహ్మణేతర
లలో తగునాదెనకు లేండునా? ఆహ్వానసంఘమువారు దృఢ

ధమున నట్టివారెవరు గోచరింపనియెడల ఈనెల
6 తేది ఆంధ్రప్రతికలో ఆ. నారాయణరావుగారిచే వ్రాయ
బడిన వ్యాసమును చదివినయెడల గోచరింతుడు. కనుక నాకి
లో నెరిగిన ఆహ్వానసంఘమువారు ఒకరిని అధ్యక్షునిగా
నెన్నుకొని బ్రాహ్మణేతరల కృతజ్ఞులుగ జేయుదురని దృఢ
ముగ నమ్ముచున్నాడను. ఇంతవరకు బ్రాహ్మణేతరుల (హా)
త్యానావరణకరము ననుటయే నాయుద్దేశ మని తలంచునది.
బ్రాహ్మణజన్మమని తలంచవలదు. హాసమ్మేళితమై రావు కట్టా
భిరామయ్యగారి పదవికి నమ్ముకాగని నును గాదు. వారిధ
యము నసమానరాజకీయ కరిజ్ఞానముల విద్యాంశులనుటలోక
ప్రసిద్ధము. వారు నాకు యుఖ్యమిత్రులును అయియున్నారు.

గద్దె రంగయ్యనాయుడు.

10-8-19 90 ఏడాదయారో నెలవీధి, మద్రాసు.

V

అయ్యో, ఆంధ్రమహాసభ ఆసంతకపురమున ఈనెల
28,29,29 తేదీలకు నూచునని ఆహ్వానసంఘము వారు (రమ
రించుచున్నారు. ఆ ప్రకారము జరుపుటకు ఆసంతకపురమువారు
సర్వవిధముల ప్రయత్నించుచున్నారు. అచటగల పురమండ
మునసభ జరుపుటకును, కొన్నిగృహములయందు క్రెలిగులను
దింపుటకును, పులయలవారి సృతిముందు భోజనపు ఏర్పాట్లు
గావించుటకును ఏర్పరచుకొనియున్నారు. క్రెలిగి యము
2 సభలకును కిర్కూ ఏర్పరచరలెందున, ఈ సాలన 2
సభలు మామూలుప్రకారము జరుపుటకు ఆహ్వానసంఘము
వారు అభిలషించుచున్నారు. ఆంధ్రసభకు రావుసాదర్.
సర్వేపల్లి వెంకటనరసింహ రావుగారు అధ్యక్షత వహించ
దముతో సంకీర్తించిరి. ఆంధ్రరాష్ట్రీయ సభకు అధ్యక్షుల
నెన్నికొనవలసియున్నది. అచట సభలన్నిటికి తమ
నియమకములను దెప్పించుకొనుచు తుంతులు పంపబడినవి.
ఆహ్వానసంఘమువారు త్వరలోగానే అధ్యక్షుని నిర్ణయించి
ఆహ్వానముల సంబంధితులనున్నారు. బ్రాహ్మణేతర డిగరైన
లభి. దిన బాగుండునని చాలయంది తలచుచున్నాను. ఆహ్వాన
ములు 15 వ తేదియందీ బహుమతలగువు. అయితేన్ని ఆంధ్ర
రాష్ట్రీయ వాతీయోపసంఘమువారు సభల తేదీలను 20,21,2
నెప్టెబరులకు మార్చులెనని గాగో ఆహ్వానసంఘము వారికి
రించినదియున్నది. ఇది కేరలము మదరాసునుండి ఆంధ్ర
ప్రభులుల కృతాభిముఖుగాని అన్నివైపువారి సోకర్యము
లనుగాదు కొంద యాహ్వానరమ్యును. రాష్ట్రీయసభాధ్యక్షుని
ఉపన్యాసము తయారచేయుటకు కృతధికారతెనుకా యని
ఇట్టికోరిక బహుమతలెనని తోచుచున్నది. ఆహ్వానసంఘ
మువారు రెప్పుడేరుకో మాడలెనీ యున్నది. ఈసభలలో వేరె
సర్వవిధములు 15 వ తేదిలోగా స్థిరపడి చదువరలడ
జెల్లడి కాగలవు.

మద్రాసు,
12-8-19 } కొ. శివరామకృష్ణరావు.

శ్రీ ప్రభుత్వము

కోపక పో. శ్రా. ఆ. స్థు 9:—బుడాపెట్టు కంత్రి
నార్త:—సోవియట్లకు తొలగించినందుల కభివందించుచు
నూతన ప్రభుత్వమువారికే నేక నేలకొలది కంత్రి వార్తలు ఉమ్మి
డిగ వచ్చినవి.

భాగ్యవంతు తెవరు ? ఆరోగ్యవంతులే. (1045)

ఆరోగ్యమునకు ఆయుర్వేద ఔషధములు అద్వితీయములు.

వేసవికి తగిన పండిత డి. గోపాలాచార్యగారి

జీవామృతము	అమృతామలక తైలము	జంబీరసాయము	మంచాననలేపము
6 బొమ్మలు 8-4-0	6 బొమ్మలు గల సీసా 1-0-0	ఉష్ణామల బొగ్గెల్లుకు	తామర నూనె
8 బొమ్మలు 1-12-0	8 బొమ్మలు గల సీసా 0-8-0	సీసా ద్వ. 0-10-0	డబ్బీ ద్వ. 0-10-0

ఈ పండితులవారి దివ్యౌషధము లింక ననేకములు గలవు.

వ్యాకింగు - పోస్ట్జిఖర్షులు ప్రత్యేకము. క్యాటలాగు ప్రతులు ఉచితము.

క్షేత్రంకి విలాసము:
కండిట్, మదరాసు. }

మనోజరు, అయుర్వేదాశ్రమము, మదరాసు.
55, ఆచారత్వక వీధి, మదరాసు.

ఆంగ్లేష పత్రికాభిప్రాయములు.

భారతదేశ స్థితి.

I నేపనుకృతిక

ప్రభువులను, కామనూన కలసి 14 గురు కల యొక సంయుక్త సంఘము భారతదేశ విషయముల గూర్చి యోచించుచున్నది. కామనూనలో ద్వితీయ పత్రమున విచ్చుట కామనూనయొక్కయు, ప్రభువులయొక్కయు సభల సమన్వితమీద మాంటాగూ సంస్కరణ చట్టము యాజమానులు కమిటీవారి యెదుట నుంచబడినది. ఈ సంఘాభ్యుత్థుడు నెల్సన్ ట్రాన్స్ వుల పింఛా ప్రభువు మాత్రమే వీరిలో భారతదేశ ప్రతినిధిగా నుండెను. 1917, ఆగస్టు, 20 తేదీని చేయబడిన వాగ్దానమున నెల్సన్ ట్రాన్స్ మాంటాగూ గారు ప్రజల పెట్టిన బిల్లుల కార్యానుకూల్య మొనర్చుటయే యీ సంఘమువారి ధ్యేయము. అనగా, భారతదేశమునకు బాధ్యతాయుత స్వరూపాలను లభింపజేయుట కొక విధానమును నిర్ణయించుటయే యీ సంఘము యొక్క విధియై యున్నది. బ్రిటిషు ప్రజలు పరిమర్చింపబడిన సమస్య యింతకంటె తక్కువగా లేదు. ఈ విషయమున నిరంతరము ఆలస్యమైనది కర్తవ్య ప్రభువు గారు తనదేశములను సాధించి యుండిరి. రాజకీయ దృష్టి ధ్యేయములో చూచిన యెడల యిది గత్యుపాయమై యెల్లరకు తోచుచోడు. కాని యీ రాజకీయ సమస్య మనకు ప్రాధాన్యము గాదు. ప్రభుత్వమువారు కొన్ని మాసముల నుండి అవలంబించిన కొంత విధాన ఫలితమును సందర్శి స్థితియే మనము త్వర కడుటకు గారణము.

భారతదేశ చట్ట కల్లోలమై యున్నప్పుడీ సంస్కరణచట్ట ము దృఢించినది. అదేక స్థితినిగూర్చి యిచ్చు తెలిపిరిని దెలియదు. నాటుగు మానములకు బూర్వము రాజప్రతినిధి కానసభయందు కాలము కానస మను పేరుగల యొకనూతన కమిటీకానసము నిర్మితమైనది. అసభయందలి భారతీయు లేక గ్రీకులకు యీ బిల్లునుకు ప్రాతినిధ్యమును వెల్లడించినది ఇది సభవారి అమాదమును బడయ్యుటకు చేయబడినది కానససభ్యులుగాని యితర భారతీయ నాయకు లెవరును దీని కనుకూలముగ లేదు. ఇతరులందరికీను యీ కానసమునకు అసమ్మతిని దెలుపుచు ప్రజాసమాజమును బడపబడినది. ఏ ఏ ఏ ఏ-వ తేదీ ముఖ్యముగ నెద్దరట్టణముల యందలి ప్రజాసామాన్య ముపవాసములు చేసిరి. సత్యాగ్రహనాయకులు స్థితిగతులకు దక్కబెట్టి లేకపోయిరి. నెద్దరట్టణములయందు అల్లరులు జరిగినవి. జాం బాయిలో గవర్నరు చాచిచక్రములను అణగిరి కిక్కిరించి, పం జాబులో డెప్టీ గెంటు గవర్నరు సర్ మైకేల ఓడ్యయాగు గారి పాలన మారాష్ట్రమున అసహ్యమును, భయమును బనింప జేసినది. కలెల, రాష్ట్ర మాత్రమే యీ సంఘముగా గల ప్రజలపై దురభిరంగులను, విమోచనమును యొనర్చుకొనబడినవి. లాహోరు నగరమున, జాతీయ విచార చిహ్నముగ తమ మోపులను చూసి నందులకు కొందరు మనుషులు కచ్చినవారు నడి ఓడలో కొరడాతో కొట్టబడిరి. భారత నాయకులకు ద్వీపాంతరవాసశిక్ష విధించబడినది; వార్తా పత్రిక లకు విషేషము బడినది; పోలీసులు ఖులు కార్యాచరణను నిషేధించిరి. పం జాబులో నైక కానసము క్రిందికి పైస పేర్కొని, ముగ్గులు కొట్టవారు కెడలన, పిల్లలను మరణశిక్ష పాలుచేసి, కొందరికి చాలకాలము ద్వీపాంతరవాసశిక్ష విధించిరి. లాహోరునగరమున 1000 మంది కలకాలా విద్యార్థులు కఠినపడిరి. క్రొత్త డెప్టీ గెంటు గవర్నరుకుడ ఓడ్యయాగు గారి పద్ధతి నే ఆడ్యయాగి లేక కొనసాగించుచున్నట్లు కొన్ని భారతదేశ వార్తాపత్రికల మూలమున దెలియుచున్నది.

సర్ మైకేల ఓడ్యయాగు గారు రవలించిన బ్రిటిషు న్యాయధర్మమునకు దాహారణముగ, ఒక గౌరవనీయుడగు భారతీయునికి విధించబడిన శిక్షను గూర్చి దెలిపెదము. పారికిమకల యాగాయకండ్రిడ్డిలోని బ్రిటిష్ కలకాలలో పట్టపరీక్షయందు త్రి యై, భారతీయ పరీక్షయందు కూడ పూర్వార్థదాయము. ఈతరు నభావనారాజనకు ఆధికవిషయములలో నలహానియ్యుచుండెను; రాజ్యాంగ సంస్కరణాభ్యు మోహిమాని; యితర డెట్టు చూచినను అతివాది కాకాలము. కాలము కానసమునకు గాంధీ గారిజే ప్రతికూలముగ ప్రారంభించబడిన సత్యాగ్రహ ప్రతోద్యమమున తేరి, లాహోరులో నీయుద్యమమును సడపించెను. ఈ న్యాయ సమర్థ కార్య మొనరించినందులకు నారికి

మకలాల గారు రాజప్రతినిధు నేరము క్రింద ఆరెస్టుచేయబడిరి. వీరి ఆరెస్టుకు బూర్వము పంజాబులో నైక కానసము ప్రకటించబడినది. తక్షణమే ఓడ్యయాగు ప్రభుత్వము వారు నిరంకుశ పాలనమునకు గడంగిరి. భారతదేశమున నైక కాన సమనగా క్రొత్తవియు, ప్రాతీనియునకు తాత్కాలిక కానసముల ప్రయోగముని యగ్రము. ఈ కానసములయందు లేని యితర నేరములను పరిమర్చించుట కధికారముగల సంఘము లేర్పరుచును. పారికిమకలాల గారు ఏ ఏ ఏ 14 తేదీని ఆరెస్టు చేయబడి పంజాబునకు వాయుక్యమున నైక కానసమును వర్తింపని ఇసాఖేలు అచక్రదేశమునకు బంకుబడి, అచ్చటికించి రాజుడనని ఆజ్ఞాపించబడినది. మేరీ తేదీని ఈతరు మరల ఆరెస్టుచేయబడి లాహోరునకు గొనిపోబడినది. అచ్చటనాతడికి కడిమింకితో కూడ ముగ్గులు:మీమను నెదుటయించబడి, కురుద్దము చేయుట, రాజప్రతినిధు ముగ్గుగు నేరములక్రింద విచారణచేయబడినది. ప్రభుత్వకార్యవిధానకర్తలువారియెవల గల భయము చే లాహోరులో నిగ్గాయ వారు లీతని పక్షమున వాదింప వీయుకొనలేరి. అంతట నతడు ఆల్ఫ్రా బాదులో నుప్రసిద్ధ న్యాయవాదులగు మోతీలాలు నెహ్రూగారిని తన వకీలుగ నుంచుకొనెను. కాని నైకాధికారము మోతీలాలు గారినిగాని, మరియే న్యాయవాదినిగాని పంజాబులోనికి రానియకూడదని ఆజ్ఞాపించిరి. వీరు భారతరాజ్యాంగమంత్రి కీ విషయముల నొకపరచియు కృతార్థము కాకాలకపోయిరి. ఈవిధముగ నుప్రసిద్ధుడగు నోకపాయు అసహాయుడై యున్నాడు.

అయినను నారికిమకలాల గారు తన అప్పీలుకు ప్రసిద్ధి కృషింపవలయు గొనిపోగలిగెను. నేటికి పంజాబులో ఆగ్రహ కేసులకు ప్రజలు భయకంపితమౌచుచున్నది, నిస్సహాయులై యున్నవారు వేలకొలదిగలరు. ప్రపంచము దుకటకు క్రొత్తస్వ నింపునట్లు రవీంద్రనాథ ఠాకూరు గారిట్లు దెలుపుచున్నాడు:-

“మానవ జీవితములకు ధ్వంసముచేయుటకు సర్వాము ధనసమర్థులగునవారు నిరాశులగుచును, నిస్సహాయులగు అగు ప్రజలపై నిట్టి కఠినచర్యలకు గురుగుచులన, వారి చర్యలకు రాజకీయవిషయము గాని, నైతికవిషయముగాని లేదని మనము నొక్కొక్కాడొందవలసి యున్నది. పంజాబులోని మన సోదరులు అచభివంధిం కష్టములు భారతదేశమున ప్రతిభాగము నకును ప్రాకిరి. రిక్తావృత్తియగు ప్రజలమోసములయందు యుంచిన కొంద్రులను పృథుత్వమువారు త్యజింపించి, ప్రజల జీవితముగ కొన్ని గుణపాతములను నేర్పిరియని స్వీయభావనందముల గానించుకొనుచున్నట్లు తోచుచున్నది.”

కావున విన్నపములు నిన్నయొనర్చవలసియు, “పంజాబులను ప్రభుత్వమువారి రాజనీతిద్వర్షమును సంకుచితము గుచున్నది” యు ప్రహించి రవీంద్రుడు తన “నె” బిరుదును తన ఆగ్రహచిహ్నముగ వదిలివేసెను. వీ:వాక్యము లింతవిషయములబట్టి సచర్చింపబడుచున్నవి. ఇందుములమున సంస్కరణములను చచ్చించుటకు తగిన స్థితిగతులు భారతదేశమున గాన రాజనీ మాంటాగూగా రెంగియే యుండవచ్చును.

ఈ త్రవ హిందూస్థానమున అధికారుల కఠినచర్యలకు ఆపుట ప్రధమమున అవ్యవసరము. అణచివేయబడిన కల్లోలము గల పంజాబుదేశము సామ్రాజ్యమున కపాదుదాయకమని యెల్లరకును తెలియును. ఒకవంక కఠిన విధానావలంబనము కలన ప్రజలను నొక్కొక్కటి, విదేశ సంగ్రామములకు కల యునైక్యములను గూర్చుచు దాదేశమున కీర్తించి, యిందు మూలమున రాజభక్తిప్రభుత్వలకు మనంకకు లాగుకొనుచున్నామరుట కట్టిద్రును. మరియు, ప్రభుత్వస్వభావము నుదారకంకము గావించుచు, మాంటాగూ చట్టమును గూడ మార్చుటకర్తము. దీనిప్రస్తుతిస్థితినిబట్టి చూచినయెడల నిది బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వబద్ధి కుపరింపదని తోచుచోడు. నాయకులు కమిటీ యెదుటనున్న యీ బిల్లులో నొక గొప్ప లోపమున్నది. ఇందుగానవచ్చు ద్యద్వ చాలనా విధానమే యీ కానస వరాజమునకు కారణ భూతమగును. ఈ సంస్కరణముల నాటంకపరచుకొని నీవిషయస్వీయ కాభాస్థితి నిది నెలకొల్పుచున్నది. ఈ విషయమున అధికారులకు మార్గాంశములేదు. 1917-వ సంవత్సరపు ప్రజలను మొక వాగ్దానము. కర్తవ్యముగా కూడ ఇందలి సత్యమును వెల్లడించి యుండిరి.

ఆంగ్లేష పత్రికాస్థితి.

కొంచెమునుకూలముగ లేకపోవుట.

చాంబర్లెనుగారి ప్రభుత్వతరము.

లండను, ఆగస్టు 7:-ఆంగ్లేష పత్రిక ఆర్థికస్థితిని గూర్చి పార్లమెంటు సభ్యులు ప్రశ్నింపగా వారికి చాంబర్లెను గారు సమాధానము చెప్పిరి. ప్రస్తుతము ఆర్థికస్థితి విషయము గనే యున్నది. పార్లమెంటును కూలద్రోయుటకు కొందరు ద్రోహము యత్నించుచున్నారని, వారి యత్నములకు చాంబర్లెను గారు ఖండించిరి. వారి ప్రయత్నములు విఫలమగుటకు ఏమి చేయవలసియుండనో దానినంతన ప్రభుత్వమువారు ప్రయత్నించుచున్నది. ప్రస్తుత దేశయందు ప్రజల సద్భావమును, వాటి ద్వాటుకు అవసరము. వ్యయమును తగ్గించి చేయవలయును వస్తుసమదాయము ఎక్కువ యుత్పత్తి నునట్లు చేయవలయును. అట్లుచేయనియెడల మనము అప్పులపాలై పోవుచుము. ఆదాయవ్యయములస్థితి అంత అవకూలముగ లేదు. ఆయవ్యయ పరమును సమర్పించినప్పటికంటె ఇప్పుడు ఎంతయో వ్యయము మంజూరుచేసిరి. నైకులకు ఫించులను ఇవ్వవలయును. ఆ వ్యయము యుద్ధమునకు ప్రారంభించిన వ్యయములో సగమున్నది. సేనకు, నావికాదళమునకు, పోలీసువారికిని జీతము లెక్కువ చేయబడినది. పౌనోపాయములకు దృఢి ఇవ్వవలయును. అవసరపదార్థముల విషయమై తనచేయుట కొక మంత్రివర్గము నిర్మితమయ్యెను. ఆయోర్నాటు మరి కొంతకాల ముండవలసియున్నది. ఆయంత్రివర్గము పరిచేయుటకు 7 కోట్ల పానులు కావలయును. అసామ్యు ఇప్పట్లో ట్రెజరీకి చేరదు. ముందునందర్లముకూడ స్థితిగతులు మాయముగ నుండునని తోచదు. వ్యయమును బాగా తగ్గించినగాని ముందునందర్లము క్రొత్త పక్షము చేయవలసియుండును. క్రొత్తవ్యయములవిషయమై పార్లమెంటు సభ్యులు బాగుగ యోచించవలయును. ప్రభుత్వమువారు చేయు ధనసాహాయ్యము తగ్గించి తరువాత పూర్తిగా మూలములయే కమయ దేశమున వారు నడిచిరి. స్వల్పభరీతుడు వస్తువులకు సమర్థిగ రియూరుచేయవలయును. అందరలన సవి విశేష ముగ్గుసుపోయి బాగా డబ్బు రాగలదు. ఆమెరికాలో మారకపువర అనుకూలముగ లేదు. అది మనకు మంచిది కాదు. దానిని త్వరలో చక్కజేసినగాని లీదనాదలకును, ధనవంతులకును చిత్తుకలుగును. దూరకాభ్యుత్థుల ప్రభుత్వమువారు ఆపివేయదురు. సామ్యుకు పొందికగ ఖర్చు వెట్టుచురు. వ్యయమును తగ్గించివేయదురు ప్రతివానిని ప్రభుత్వమువారు స్వాధీనముచేసికొందురని ప్రజలు భయపడ నక్కరలేదు. ప్రజలలో వికమత్య ముండవలయును. యుద్ధకాలములో వారికెట్టి మనోనిశ్చయ ముండెనో ఇక్కడట్టి శక్త్యము ముండవలయును. ఇక్కడ డిడియే యకరము. ఇంతకంటె క్రమస్థితిస్థితియందు విషయములేదు. ఖర్చు బాగా తగ్గించివేయవలయు సని వారు నడిచిరి.

ఆస్త్రియా సంది.

వ్యాధిను, ఆగస్టు 6:-ఆస్త్రియా క్రొత్తవిధుల నూతనలడినవి.

Vitafer The Greatest of all Tonic Foods is a nerve-food which may be taken absolutely without risk of overstimulation or reaction, and with entire medical approval, because it rebuilds natural forces and replaces the daily expenditure of nervous energy. 4-oz. 8-oz. Re. 1-12, Rs. 3-12. Obtainable from Spencers, Madras and Branches. (Image of a man on a horse)

మాతన శాసనసభలోని కొందరు సభ్యులు.

శా॥ పితాపురం రాజగారు.

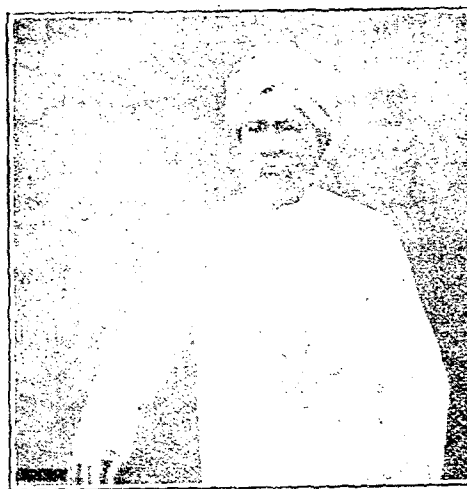
శా॥ రావుసాహెబ్
ముత్తయ్య శ్రేష్ఠిగారు.

శా॥ రామనాథపురం రాజగారు.

శా॥ టి. రిచిమండుగారు.

శా॥ రావుబహదరు పిట్టి త్యాగరాజు శెట్టిగారు.

శా॥ గిష్టర్లుగారు.

శా॥ భూపతిరాజు వేంకటపతి రాజగారు.

శా॥ వి. కె. రామానుజాచారియారు.

శా॥ కొండ వేంకటప్పయ్య పంతులుగారు.

మదరాసు శాసనసభ.

12-8-1919.

నేటిదినము మధ్యాహ్నము 11 గంటలకు మదరాసు శాసనసభ సమావేశమయ్యెను.

దేవులపాప, టాడునాంటు, భానుబాదర మల్లీ యల్లాభాను, ఎన్. కృనివాస అయ్యంగారు, ఏ. వి. జి. కాంధేయ, సామీదేవిసు, ఎన్. కాటన్, ఎల్. జి. హరీసు, రావుబాదర జి. ఎన్. కేశవామూర్తి, రావుబాదర ఎన్. కుప్పారావు, బి. వి. నరసింహఅయ్య, జి. ఆర్. రామచంద్రఅయ్య, లిటింగ్ పేలిస్, ఇ. ఎఫ్. లోయడు, జి. కాటన్, టాంగరు, నర్ గార్డన్ (ఫెడరల్, రిచ్ఛెరుడి సభ, డబ్ల్యు. వి. జ. న. రాసన అయ్య, కొండా వెంకటప్పయ్య పంతులు, పి. కా. పురయ రాజా, రామ నాథపురయ రాజా, ది. వా. న. బ. బాదర త్యాగరాయ శ్రీ శ్రీ, పద్మావతిరాజా, రావుబాదర. జి. బాలాజీ రావుబాదర, ది. మాధవరాజా, రెండు మేజర్లు, బి. వెంకటపతిరాజు, బొమ్మిలిరాజా, రావు సాహెబు జి. నం బూమన్న శ్రీ శ్రీ, జి. రవిచంద్రు పి. కె. రామారావు, ది. వా. న. బాదర జి. జి. కాటన్, మేజర్ జనరలు. జి. గిఫ్ట్స్ ఎన్. చిన్నరెండ్రిరాజా, రెండు మేజర్లు, మహమ్మదు ఉస్మానుసాహెబు బాదర, హాజీ భాసీమ సాహెబుబాదర, అహమ్మదు రెండ్రి మరల్లా యగు బాదర, గార్ల సభలంకరించి.

క్రొత్త సభ్యులు.

క్రొత్తగా నియోజిత బడిన వారను నియమింపబడిన వారను సభ్యుల పేరులను కార్యదర్శి తెలిపెను. క్రొత్తసభ్యులు ప్రమాణములను చేసిరి.

మదరాసు గవర్నరు వెల్లింగ్టన్ ప్రభువుగారు ప్రభ్యుగారి లోను ఏ.సి. డబ్ల్యు. లెఫ్టినెంట్ బ్రౌలింగ్ ఏ.డి. సి. గార్లలోను సభాధ్యక్షులనుకేలేంది అధ్యక్షతన వహించిరి.

1919-20 సంవత్సరపు చెన్నపురి వ్యవసాయపు చీడల వ్యాధుల చట్టములను 1919 సం॥రపు మదరాసు గవర్నరు పాలక చట్టములను రాజ్యపరిషత్తుగారు 1919 సం॥రము ఏప్రిలు 12-వ తేదీన జూరీ రెండవతేదీన తమకగా ఆంగీకరించిరి గవర్నరుగారు తెలిపిరి.

మహమ్మదీయుల వివాహములను, వివాహవిచ్ఛేదములను, స్వచ్ఛందముగ నెవరయితేయింపు చట్టములనుగూర్చియు 1888-9 సంవత్సరపు చెన్నపురి గ్రామకేరీల (కోర్టు) చట్టమును సవరణచేయుటకు పరిపాదించబడిన చట్టములనుగూర్చియు వచ్చినతేల్పులను కార్యదర్శి చదివెను.

యొద్దము జయప్రదముగా పూర్తియగుట-సంధి చేపాడుట.

మా॥ బి. వెంకటపతిరాజుగారు జయప్రదముగ యొద్దము పూర్తియై జర్మీకుల క్రొత్తము సవరించబడుటకు సంధి చేపాదించుటకు బాధ్యులైనవారలను సభవారి రాజభక్తిని తెల్పు తీర్మానమును మా॥ రాజాగారు తమపాదించిరి.

మా॥ జేరదాసు గారు రనువదింది. యొద్దపరిశ్రమను క్రొత్త సార్వభౌమము యొద్దముగూర్చి తీసుకొనివచ్చిన వివరించిరి.

అధ్యక్షులును సభ్యులును యీ తీర్మానము నేకగ్రీకముగా సంగీకరించిరి.

మా॥ అజిజుద్దీనుగారి మరణము

అజిజుద్దీనుగారి జేతనము దేవునకుగారు వివరించి వారికుటుంబమునకు సానుభూతిని తెలుపుట కొక తీర్మానము తయారుపాదించిరి.

తీర్మానమును గూర్చి చర్చ ఏమియును జరుగలేదు.

సభ్యులందరు సంగీకరించిరి.

డాక్టరు సాయుగులగారి మరణము.

సాయుగులగారి జీతమును వెనుకనెవారు లేరు. 1918 ముఖము 1918 వరకును మదరాసు కార్పొరేషను ప్రతినిధిగ యునుగారు శాసనసభయందు పనిచేసిరి సాయుగుల రాజ్యాంగ విషయములందు చాల తెలిసినవారు. స్థానిక న్యాయపాలన విషయమున ప్రతినిధులు. వెనుక మదరాసు నీటి మునిసిపల్ ట్రస్టు బందర్లమున శాసనసభకు నియమింపబడిరి. వీరిమరణము వలన జేతనమును చాల నష్టము కలిగిన దని మా॥ బి. వి. నర సింహఅయ్యగారు నడిపి వీరి మరణమునకు ఈ సభవారు దిం దింబు వీరి కుటుంబమునకు సానుభూతిని తెలుపుచున్నా రను తీర్మానమును తయారుపాదించిరి.

మా. ఉస్మాను సాహెబు బహుమానుగా రను వదింది. మా. హెడ్జునకుగారు గూడ డాక్టరుసాయుగులగారిని ప్రశంసించి ఈ తీర్మానమును బలపరచిరి.

తీర్మాన ముమోదించబడినది.

శాసనసభా నిర్వాణము.

ఈ శాసనసభను తిరిగి నిర్మించగోరుచున్నాను. ఈ శాసనసభయందు అధికార సభ్యుల సంఖ్య కంటే, అసభికార సభ్యులసంఖ్య ఎక్కువగ ఉండుటకు నేను గోరుచున్నాను. ఈ విధానముచే శాసనసభయందు సరియైన ప్రాతినిధ్య మేర్ప డును ఈరాజధానియందున్న అన్ని సంఘముల ప్రతినిధులకు ను శాసనసభయందు ప్రవేశము కలుగును.

అసభికార రాజ్యాంగకాలేన సభ్యులకు జేతనము ముందు హెచ్చు బాధ్యతలుగుటకే నేను వారి సంఖ్యను హెచ్చించితిని. కొలది కాలముననే రాజ్యాంగసంస్కరణ ములు లభింపకున్నవి. వాని ననుసరించిగూడ శాసనసభయందు అసభికారసభ్యుల సంఖ్య హెచ్చించబడినది. అసభికార సభ్యుల బాధ్యతలు గూడ హెచ్చినవి.

ఇకనుండు జరుగునట్టి శాసనసభయందు విద్యావిష యము మాన్యు విషయములనుగూర్చి శాసనసభ్యులు తీర్మాన ములను ప్రవేశపెట్టి గోరుచున్నను జేతనము చాల లాభకర మగు విషయములనుగూర్చి చట్టములను చేయగోరుచు నున పా దించుటకు తీర్మానముల నామోదించుటకు నేను సం సిద్ధుడనుగా నున్నాను. బొంబాయి రాజధాని యందు అసభికారసభ్యులు గవర్నరుగా నుండిరి. బొంబాయి శాసనసభ యందు అసభికార సభ్యుల సంఖ్య, అధికార సభ్యుల సంఖ్య కంటే హెచ్చించబడినది. అసభికారసభ్యుల సహాయములో పరిపాలనమును చక్కగ పాగనది. శాసనసభయందు అసభికార సభ్యుల సంఖి హెచ్చించబడుట యనగ, పరిపాలనమునం దు ప్రజల అధికారము హెచ్చింపబడుటయగును. అసభికార సభ్యుల బాధ్యతలు హెచ్చుటగూడచేపాడును.

కృషి డెవలప్ మెంట్.

రయితలుకు హెచ్చుక.

II

వెనుకటి లేఖలో ఆకట్టునై పెద్ద పట్టణ పెట్టింపు టచే నీరు నిలువజేసికొని తరువు వచ్చినపుడు చాలినంత నీటిని సప్లయచేయవచ్చునని ప్రాసెసిని. ఇంతియగాక ఈ పద్ధతిలన హెచ్చు పట్టణభూములు కొన్నింటికీ మూడు నెలలపంటకు తగు నీటి కనపని ఏర్పాటు చేయవచ్చును. ఈ పద్ధతినిగూర్చి కృ కృనివాసయ్యంగారు గారు విపులముగ విచారింపి దాదాపు 50 వేల ఎకరములకు నీరుయ్యరయ్యనని స్థిరపరచి రిపోర్టు ప్రాయగా గవర్నరు మెంటువారు నైతిక ఆంగీకరించియున్నార.

సామాన్యముగ జాలై మొదలు అట్టోబరు ఆఖరువరకు కృష్ణలో కాళవనంతనీరు దొరుకుచున్నది. వెనుక ఏ. బి. క్లా నుల విచారణ వచ్చినపుడు, ఈరకరారు పెట్టుగా అప్పటి కల్క్చరు ట్యూరింగు దొరగారు, సంపూర్ణముగ విచారింపి 19 సంవత్సరములలోను రెండు సంవత్సరములు తప్ప మిగిలిన 17 సంవత్సరములలోను కృష్ణయందు తగు నీరుసప్లయ కాబడు చున్నదని స్థిరపరచి సుదీర్ఘ క్లానులు రద్దుపరచియున్నారు. గతవత్సరమునంటి వివరకాలము వచ్చినపుడు తప్ప మిగిలిన సంవత్సరములలో నువ్వములు, బ్యాంకులకి తూర్పు అక్కు ళ్లు, మొదలగు చిన్న పంటలను నుఖముగ పండించుకొనర చ్చును. ఇంకను ప్రత్యేకముగ కాళవలు ఏర్పాటుకాబడి వానిని అట్టోబరు ఆఖరుకు మూడువలసి యుండును అట్లుచే యనియెడల ఈ మూతన మాగాణి రైతులు పెద్దపంటలను పెట్టుటకు ప్రోత్సహించు మాగాణి ఇబ్బంది కలుగజేయరు. ఈ క్రొత్త కాలములకును, అందుకై కాతగిన తూజులో న్నూసులకును కొంతకాలము కావలెను. కాని ఇందుకై వచ్చుకు ఒక్క సం వత్సరము వారికిగ ఆదాయము గవర్నరు మెంటువారు కృషి పరమపదల వారికి కార్యకర్తల దాదాపు మూడులక్షలు ఏ రేటున స్థిరముగ రాగలవు. ఈ యేర్పాటు చేయుటకు తగు భూములు వోగిరాల వద్దను రామరాజుగారికి కేసులోను, బంటుమిల్లి పోలొజా కాల్యులకిందరు అనేకముగ గలవు. ప్రస్తుతము వీటియందు ఏమాత్రము లాభమును వచ్చుటలేదు. నీరు సప్లయచేయనెడల కృష్ణలో మంచి మాగాణి భూములు కాగలవు. కాబట్టి ఈ విషయమున గవర్నరు మెంటువారు తగు శ్రద్ధచున్నవారవరకు రైతులు ఆంధ్రోళనము చేయుచుండ కలెను.

ఇకను సర్వవిధముల జాభ్యుదయమునకు తగినట్టి కృ ష్ణ రిజర్వాయరు ప్రాజెక్టునుగూర్చిన ప్రశంసయే మరదియు న్నాము. ఈ ప్రాజెక్టు రిజర్వాయరుగారిలోనే అంతరించినట్లు కనబడుచున్నది. దీనిపేరైనను తలచిన వారే లేరు. దాదాపు మూడులక్షల ఎకరముల వరకు పల్లము సాగుచేయకొనుటకు నీరువ్వకగినట్టియు, తద్వారా అభిమాధును మెండు లక్షల పుట్ల భాగ్యమును జేహార్వ తగినట్టియు, ఈ ప్రాజెక్టుకు వెళుట తొమ్మిది నెలలకు, జేతనము కంటే నష్టము కలుగుచున్నదో, గవర్నరు మెంటువారు గాని, ప్రజా నాయకులు గాని, రయితలు గాని, తలపెట్టుకుండుట చాల విచార కరము. ఈ ప్రాజెక్టు కలన లాభము కలదా లేదా యను సంశ యము కలిగి, రెండు పర్యాయములు వెళుటకు పంపియున్నా రు. ఇదియును గాక, కడక కర్నూలు కెనాళు వలెనే, కృష్ణ నీటిని పల్నాడు నీరు రయితలు ఉపయోగించు కొనరనియును, వారి భూములు మంచి ప్రతిఫలం దెచ్చు భూము లగుటవలన, వారికి కల్లపు పంటవలన లాభము లేరనియును, తద్వారా ఈ ప్రాజెక్టు నష్టభూయిష్టమగుననియును కొంత నిరసన జూపి రి. పల్నాటి నీరువారు నీరక్కరలేదన్నను, అట్టి నీటికంటెను కృష్ణ తూర్పువడమర డెల్టాను రెంటిలోను రెండవ పంటకు చాలియున్న భూముల నేకముగ గలవనియు, వాటికి తగు వనస్పర్షరచిన యెడల, ఈరైతుల వలననే యాభ్యు నీరు ఉప యోగించబడుననియు, జవాబు పండిమీదట, నై అధికార్య ఊరకుండిరి. నైవారు వంకలు వెనుకటయేకప్ప, జేతనమునకు మహోత్సాహముగ కార్యముగ దా కొంచెము లాభము తక్కు వగున్నను, ఈలాటి ప్రాజెక్టులను పూనుకొనుట రాజధర్మ మని ఊహించరైరి. ఇంతయేల, గోదావరి అనకట్టు విషయము గు రిపోర్టులు చదివిన యెడల, అప్పటి నై యధికార్య ఇప్పటి వారి వలెనే "ననేమిరా"యన వాక్యమువలెయోగింపగా, మ నార్చి కాటనుగా రెట్టి జవాబురెచ్చికోచుడతగియున్నది. కా బట్టి, నిరసనజేయు స్వభావము మామూలుగ నున్న జే గాని కాటజో దొరవంటి యింజనీర్లు మాత్రము తటస్థింతుట దుర్ల భము.

ఈ ప్రాజెక్టు మంజూరై సంపూర్ణముగ నీరు సప్లయ లభ్యమగు నెడల, మంచి భూములలో చాలవరకు చెరువు, వసుపు చెరువులకు తోబుట్టెల్లు మెండువని రైతు లిప్పటి కంటెను వెక్కు రెట్లు లాభమును సంపాదించు కొనవచ్చును. కొన్ని మాగాణి భూములలో రెండవపంట పండించుకొని దా దాపు రెట్టింపు లాభమును పొందవచ్చును. ప్రస్తుతమున, ఆ యకట్టు మొత్తము సమాప్తమైనదని మంజూరు చేయకపోవు టవలన వెక్కువేల ఎకరములు, మాగాణి ప్రక్కలను మధ్యను ఉన్న హేతువుచేత, ఏ మైదుకు ఆక్రమింప రాక వీళ్లు గా ఉండుట తటస్థమగుచున్నది. ఇదియును గాక కొన్ని వేల ఎకరముల గరపభూములు కృష్ణగా నుండున్నవి. ఇకన్ని యు మంచిపంట భూములు కాగలవు. ఈ ప్రాజెక్టు కయారగు నెడల నీటి యద్దడి యనుమాటుపోయి, సాగుజేసినది మొదలు ఆకసము వంకజూయకొనును, మేఘుని ప్రార్థించు చు, నిమ్మలమైనవచ్చును కాల్వనీటికి బదులు కండ్లనీటిని, దెచ్చు కొనుచు, పండకగిన పంటవచ్చులో జేరువరకు మన మనభవిం చుచున్న దిగులుబాటు వెంటనే వదిలిపోవును. ఏమాధము లే కున్నను, ఈ మనోకష్టమును రైతులందరి తొలగించుట రాజధర్మముకాదా! రహితుకంటే అధికము కాదుగదా, సమ య కాదుగదా, సగమైనను శిస్తులుగాని కష్టముగాని చెల్లిం చెడు రైతులుకానినా రెండు గలకోర్కెదావలయును. కాబట్టి, మనము సరియగు నాంధ్రోళనము సల్పితి దీని మనవల్లలాభము లభ్యము కాగలదు. ఇకనైనను రైతుసోదరలు మేల్కొ నుట యుచితము.

బందరు } వే॥ వె॥ సుబ్బారావు.
2-8-19.

సంస్కరణముల సంఘము.

బందరు, ఆగస్టు 7:- విచారణ యందు విశేషములు లేవు. అలినాదుల సాక్ష్యము సంఘసభ్యులలో వారి మిత్రు లకుగూడ అతికేయై క్రియయే తోచెను. కూర్మారెంకట రెడ్డినాయుడుగారు సాక్ష్యులంగహమును ప్రాసెపంపిరి మం గళవారమువారు విచారణ జరుగును. సోమవారమునాడు సాక్ష్యమిచ్చుటకు రామారాయణింగారిని కొలికిగాని వారిం కను కృషికి కావలెననిరి. కార్యకసభలో సువ్యవస్థించుటకు వెంకటరెడ్డి నాయుడుగారి కవకాళమిచ్చు బతునని నాయకులు వాదనము చేసిరిని మదరాసు ప్రెస్సు పులికప్రత్యేక విలే ఖబరు బందరు నగరమున నుండి తిరివార్తను పంపెను.

స్థానికాది వార్తలు

సర్పారావు పేట తాలూకా బోర్డు:— దీనికి రూప
న గుంట హామంతరావు పంతులుగారు ఉపాధ్యక్షులుగ
నియమింపబడి టెలు తెలియచున్నది.

టర్కీ నాణెములు:— టర్కీ దేశపు నాణెములును
నోటును గలవారు కలకత్తాలోని యిండియా కరెన్సీ ఆఫీసులో
మార్చుకొనవచ్చును. 100 ప్లాష్టరుల టర్కీ పానుకు 18-8-0 రూ
లకు ఇయ్యబడును.

దక్షిణాఫ్రికా టపా:— దక్షిణాఫ్రికాకు వెళ్లు
టపా ఈ నెల 15-వ తేదీ శుక్రవారమునాడు సాయం కాలము
8 గంటలకు చెన్నపురి జనరలు పోస్టు ఆఫీసులో కట్టివేయ
బడును. టపా కొలంబోమీదుగా వెళ్లును.

పల్లెసెటి బోర్డు:— దొరతనము వారు పత్రికా
సంపాదకులకు వందదాసుని ఏర్పరచిన పత్రికలు నన్నిటిని
కట్టి సెటి బోర్డు కార్యాలకు గూడ పంపుటకు గవర్నమెంటు
తనకు మామూలు అధికార మియ్యబడినది.

నాకానిర్మాణ సంఘము:— మా. ఆర్. బి.
పుడు, వి. సి. ఎస్. గారి స్థాపనన పరిశ్రామిక కాభాధి
కారి (ఇండస్ట్రీ)ను దైరెక్టరు) ని నాకానిర్మాణ సంఘా
ధ్యక్షుడుగను మా|| సర్ ప్రాన్సిలు క్రింగు. కే. సి. వి. ఇ.
గారి స్థాపనన హెచ్. హెచ్. జి. మిచెలు. ఓ. బి. ఇ.
ఎమ్. వి. సి. ఇ. గారిని సభ్యులుగను చెన్నపురి గవర్నరు
సంఘము వారు నియమించిరి.

“నాన్నిను” స్టీమరు:— ఈ నెల 9-వ తేదీని ఈ
స్టీమరు బొంబాయికి వచ్చినది. 200 మంది ప్రయాణికులు
బొంబాయిలో దిగిరి. ఈ స్టీమరులో కొందరికి ప్లేగు వ్యాధి కన
బడటవలన పోర్టు సెసువద్ద నాపివేయబడినది. అచట ప్రత్యేక
కాలలలోను వైద్యకాలలలోను ప్రయాణికులు చాల శ్రమ
పడిరి. వీగు బొంబాయికి చేరుటకు ఆరువారములు పట్టినది.
ఆరువారములలోను వారికి కలిగిన శ్రమను వారు జన్మమధ్య
మున మఱవరు.

కటార్పూరు అల్లరుల కేసు:— ఈ కేసు లో
తీర్పుచెప్పబడెను. 165 గురు ముద్దాయిలలోను ముగ్గురు
మహంతులకును ఒక డాక్టరుకును వృద్ధుడగు నొకధనుకును
ను మరి ముగ్గురికిని మొత్తము 8 గురు హిందువులకు ఉరిశిక్ష
యొను 185 గురికి యావజ్జీవద్విషాంతరవాసశిక్షయొను విధిం
పబడెను. పండాలో ముఖ్యులగు వారి కొడుకులకును
మూర్తినిపలు కాన్సిలరులకును జమీందారులకును ధనికులకును
గూడ ద్వీషాంతరవాసశిక్ష విధింపబడెను. హరిద్యారు యూ
నియను ముగ్గురిపలు సైకటరికిని ఒక పోలీసు సబుయినస్పెక్ట
రుకును (హిందువు) చెరి 7 ఏండ్లు కఠినశిక్ష విధింపబడెను.
20 మంది వదలివేయబడిరి.

నేషనలు ఎడ్యుకేషను సొసైటీ:— ఈ సంఘ
మువారి వార్షిక నివేదికము చెన్నపురి రాజధానిలోని (కలెజి
ఏటు స్కూలు) పాఠశాలల కన్వీటికిని పంపబడినది. పరిశ్లా
ద్యధానము పట్ల సంఘమువారి భావము ప్రకటింపబడినది.
ఈ పరిశ్లాద్యధాన కిగ్గించుటకు మాచనలను చేయుచు ఎఫ్.
టంజుగారు ప్రాసిన చిన్ని గ్రంథము ప్రతులు చాల పొచ్చుగా
విక్రియింపబడుచున్నవి. గ్రంథము పరిశ్లాద్యధాన విషయలను
చేయు విధానము పట్ల ప్రపటకు గల వైముఖ్యమును గుట్ట
మొరిందుటకు సంఘము వారి ట్రీ సాధనము లో
నవలించిరి. విద్యార్థుల సడగ ద్రోహుట కేర్పరపబడిన
స్కూలు వైము పరిశ్లా మున్నగు విక్రవిధానములను గూర్చి
చర్చించుట కిదియే సాధనము. విద్యాసంస్కరణములను
గూర్చి శ్రద్ధ పుచ్చుకొనుటకు చెన్నపురియం దొక సంఘము
కేర్పరప కలసిన అదను కలుగలేదా అను ప్రశ్న ఇప్పుడు కలు
గను. యువజనల యువకుల శ్రేయమును గోరు పాటు లీవిష
యమున శ్రద్ధసహించి అద్యాయ 904 టపా వెల్లె అని నాకు
ప్రాసిన నే ట్రీ సంఘము కేర్పరచుటకు ప్రోత్సహించెద నని
అన్వేషింతు కిగ్గించి (నేషనలు ఎడ్యుకేషను సొసైటీ, మాకు
ప్రాసెను.

పంచమధర్మ పాఠశాల.

నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు తెరచుట.

చెన్నపురిలో పెరంబూరు మాడిగ పాలెములోని బాల
బాడికిల కొత్త ఆంధ్ర పంచమధర్మక సభవారి యాజమా
న్యముక్రింద నొక ధర్మ ప్రారంభపాఠశాలయొక్క ప్రారం
భోత్సవము ఈ నెల 11-వ తేదీని ఆంధ్రపత్రికా సంపాదకు
లును ఆంధ్రప్రముఖులునును మ-రా-శ్రీ కాశీవాధుని నాగే
శ్వరరావు పంతులుగారి చే నెరవేర్పబడినది. పంచమల యభి
వృద్ధినిగోలు చాలమంది శ్రీమంతులు, పురుషులును, సభ్యులంక
రించిరి. పంచమలకుడ గుంపులు గుంపులుగా వచ్చిరి. శం
కు, కొంతసేపు చక్కగా భజన జరిగినది. పిమ్మట, ఇప్పు
గుంట ముప్పు కృష్ణయ్యగారు, ఈశ్వర ప్రార్థనము గావించిరి
అనంతరము శ్రీ నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు పాఠ
శాలను తెరచుచు పంచమ లభికముగా నిర్వహణనింపి
ప్రాచుర్యమునకు రావలయుననియు విద్యనభ్యసించి యాద్యో
గములలో ప్రవేశించుటకన్న తమకులభ్యుత్థులనే యవలంబించి
దేశముయొక్క ద్రవ్యమును వృద్ధిచేయుటయే యెక్కువ లాభ
కరమున దేశాభివృద్ధికరమును అయినపని యనియు విద్యుల
నేనే పూర్వము వాల్మీకి, నందనూరు, మున్నగు పంచములు
మహాత్ముల పద వి కి వచ్చి మన దేశ కి యులం దటి
యొక్క గౌరవమునకు పాత్రులయిరియు, పంచముల కితరు
లెంత తోడుపడినను, నెంత యభిమానము మాపినను, స్వాభి
వృద్ధిపై నిభిలాప, బ్రయత్నము, పంచములలోనే పుట్టినగాని
సహజమైన వృద్ధి కలుగ నేరదగయు, పంచముల గృహ నిర్మా
ణము, ఆరోగ్యము, విద్యాభివృద్ధి, కుటుంబ సంరక్షణమునకు
సరిపోవు వ్యాపారమైన కూలి యిట్టివన్నియు చాలవఱకు ప్రభు
త్వమువారు నెరవేర్చ సమర్థులనియు, పంచములును నిరులు
వలె గౌరవార్హులగు స్థితికివచ్చుటకు తమ ప్రయత్నములు
విడువకుండ దనియు, మిక్కిలి ప్రోత్సహకరముగు మాటలు
చెప్పిరి.

ఆ తరువాత, పాఠశాలయందు చేరదలచినవారందఱు
పాఠశాలలోకి బోయి చిరునగవులతో గూరుచుండిరి. విద్యా
ర్థులకును, అచ్చట సమాజేమైన వారికిని వేంకటసుబ్బయ్య
పంతులుగారు గువారు కొన్ని హితవాక్యములు చెప్పిరిమొదట,
సభ్యులకందఱకు, మితాయి, హాదీజు, అరటిపండ్లు, తేనెలు
పంచమలచే పంచివెట్టబడినవి. రాత్రిఎనిమిది గంటల కీసభ
సభ్యుల కొలాహలముతో ముగిసినది.

ఇప్పుట సమాజేమైన పంచములందఱు నీపాఠశాల
యెడకు తమ యభివృద్ధినిమ మమునను మిక్కిలి యత్నానా
మజాపును తమ పిల్లలు ప్రారంభవిద్యనే కాక ఉన్నతవిద్య
నభ్యసించుట కైదు సహాయములు చేయబడునని ప్రచ్చి
సృష్టి ప్రశ్నలడిగిరి.

కీర్తిశేషులగు వి. గోపాలయ్యగారు:— చెన్నపురి
రాజధాని కరణ కమ్యునల్ కు పోషకులును అధ్యక్షుడు నగు
వి. గోపాలయ్య (బి. ఏ. బి. వి. తంజావూరు ఎక్స్ క్యూటివు
యింజనీరు) గారు చనిపోయినందుకు తమ సంతాపమును తెలు
పుటకు నెల్లూరు కరణ కమ్యునలమువారు నెల్లూరులో ఈ
నెల 8-వ తేదీ సభచేసిరి. గోపాలయ్య గారి ఆకాలవరణము
వలన సంఘమునకును ముఖ్యముగా సభకును కలిగిన నష్టమును
సభవారు ప్రకటపరచుచు గాధనుగు తమ సంతాపమును
తెలుపుచున్నారు. వారి కుటుంబమున 10 కోజులలో ముగ్గురు
చనిపోయినందులకు సభవారు కుటుంబమువారికి తమ సాను
భూతిని తెలుపుచున్నారని తీర్మానింపబడినది.

ఇష్టాగోష్ఠిసభ:— సర్ పి. ఎస్. శివస్వామయ్యగారు
గారి అధ్యక్షతక్రింద ఈ నెల 10 వ తేదీ ఆదివారమునాడు
డాక్టరు సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారి బీదిహాసునందు సభ జరిగి
నది. మా|| రామనాధురాజు, దివానుబహదరు పి. కేశవశర్మ
గార్లు సభకు రాజాలమిక చింతించుచు లేఖలనుప్రాసిరి. తక్కి
నవారందరును సభకు వచ్చిరి. సంస్కరణములను గూర్చిన
ముఖ్యవిషయములు చర్చింపబడి తీర్మానములు చేయబడెను.
ఆ తీర్మానములు ముందు ప్రకటింపబడును. మూడుగంటల
సేపు సభ జరిగిన పిమ్మట నాటికి నిలుపబడెను. స్థాయిసంఘ
సేర్పరపబడెను. స్థాయిసంఘమునకు సర్ శివస్వామయ్యగారు
రధ్యక్షుడు, అలండేలుగారు కార్యదర్శి, డాక్టరు సుబ్రహ్మ
ణ్యయ్యగారు రధికోత్సాహముతో వెళ్లుసారులు లేచినిలిచి ము
చ్చటిండిరి స్థాయిసంఘమును గూర్చిన తీర్మానమును మా||
రంగాచారిగారు రుపపాదించిరి. డాక్టరు సుబ్రహ్మణ్యముగా
రనువదించిరి.

వృత్తాంతములు

బొంబాయి బ్యాంకు భాగస్వాముల వార్షిక సభకు
అధ్యక్షతను వహించి రాజధాని బ్యాంకులు మూడింటికి కలు
పుటకు ఏర్పాటులు జరుగుచున్నవి సర్ జమునరాజ్ శిక్ష
భాయిగారు తెలియజేసిరి. భాగస్వాముల యంగీకరమునకు
ఆనూచనలను వారికి తెలియజేయుదును. పూర్వపు సభలందు
అధ్యక్షత వహించినవారికిరెనే శిక్షభాయిగారు వర్తకము
యొక్క లాభాలభములను వివరించుచు నవ్యసించిరి.
శతకర్మమునందు భారతవర్ష వర్తక ముహూలముగ నుండెను.
దిగుమతి వ్యాపారముకంటె ఎగుమతి వ్యాపార మదనముగ
నుండెను. మనము సరకులు పంపించుచును దిగుమతి వ్యాపా
రపు నిజమ పోగా ఇతరులు మఱు 84 కోట్ల రూపాయలు
చెల్లించిరి. తరువాత వారు కరెన్సీని గురించి చెప్పిరి.

మహారాష్ట్ర పత్రిక:— నాగపురములోని మహారాష్ట్ర
పత్రికను దొరతనమువారు మందలించిరి. “మాన్యులగు జయ
మగుగాక” యను కిర్తీ కథో నాపత్రిక వ్యాసమున ప్రాసెను.
పంజాబు కిత్తులను గురించి వ్యాసము వ్యాఖ్యానము చేసెను.
కాని దాని ధోరణినిబట్టి చూచిన యెడల వారు పంజాబులో
నల్లరులకు కారకులగుటచే శిక్షితులు కాలేరు. కాలము లెల్ల
విషయమై కాత్త్రుమృతమైన ఆంధోరణము చేయుటలన
శిక్షితులై రని చూపించుచున్నట్లు కనిపించును. విశోపితులు
లు చేసిన కుట్రవలన హరికిమనుజులముద్ర వచ్చెనని వ్యాసము
నూచించెను. విశోపితులకు పోటీకి హరికిమనుజుల పరిశ్ర
మల నెలకొల్పబడుచుండునకు కలిగిన స్పష్ట కారణ మని
యన్నది. పంజాబులో జరిగిన వారులపు టల్లరులను నిరసించి
ఫిర్యాదు చేసినవారు ఆంధోరణము కంటె మరేమి చేయలే
దని చూపించుటయే వ్యాసపు ధోరణిగ నున్నది. ప్రజలు ప్రే
కులై యుండినప్పటిట్టి తీవ్రమైన ప్రాతలు తనికీరానని సంపా
దకుడు గ్రహింపవలయును.

మందలించును గురించి మహారాష్ట్ర పత్రిక 76 తేదీని
వ్యాఖ్యానము చేయుచు వెంటనే చక్క నగుపరచుచు ప్రభుత్వ
మువారిని అభినందించి లాహోరు రాజధాని) నును విషయమై
ప్రజలను పత్రికలను చెప్పవచ్చు సంగతులనే మేమును
వ్రాసినది మని తెలియజేసెను.

విందు:— 9-వ తేదీ రాత్రియొడిలో సర్ సామిల్లను
గ్రాంటు, వారిసతియు ఆఫీసుకు రాయబారుల గౌరవాధ్యమై
విందుచేసిరి. రాయబారులు మరునాడు పెనాగురు వెళ్లగలరు.
సంధి కుదిరినందునకు సర్ వారు ఆలి ఆహమరుభానుగారు
సంతోషము తెలియపిరి. వారంకుతు తోడ్పడినవిషయమును
గ్రాంటు గారు ఉగ్గడించిరి.

దక్షిణాఫ్రికా భారతీయుల సిద్ధి.

పూజానగరమున కిక్కిరిసిన నాటిక కాలముందు రావు
బహదరు భోక్తరుగారి అధ్యక్షతక్రింద ఈ నెల 8-వ తేదీ
సాయం కాలము దక్కను సభవారికి సభను జరిపిరి. సభకు
చాలమందిరచ్చిరి. ఈ సభకు మహాత్ముగంధిగారు ప్రత్యేకముగ
బొంబాయినుండి వచ్చి మొదటి తీర్మానమును శ
పాదిం చుచు ను క న్య సించిరి. దక్షిణా
ఫ్రికా భారతీయుల పట్ల సానుభూతిని తెలుపుటకు, వారు
దైర్యముతో సాంకోరణమును జరుపుచునుటకు సంతకమును
తెలుపుటకు, ఇండియా దొరతనమువారి విషయమున శ్రద్ధవ
హించింతులకు వందనములును తెలుపుటకు యాక్రొత్త
చట్టము రద్దుకరువరకును వాడుకేషింపకుండ దని వారిని
ప్రతిఫల దొరతనమువారిని కోరుటకును తీర్మానింపబడినది.
ప్రా)వెసు కలు, ప్రా)ఫెయ కణితగ్రు భోక్తరు, శేక
ధాను, డాక్టరు భెన్గ్రు గార్లు హాసించిరి.

బీదలకు దానము:— మళ్ళీ పరగణాలలో కలవుచే
వాగధనున్న మండలములలోని బీదజనలకు శత్రువులను
కొనియచ్చుటకై కరువు నిధినుండి 1 లక్ష రూప్యములను కా
ర్యసాధనాకులు నుంజూరు చేసిరి. ఇంకనలన ఆవరద్వప్త
కుంతులు వాగ చాలవరకు నికర్తి కాగలరు. ఆక్రొత్త ప్రజలు
పట్టు కొనుక్కోలేక పడరానిపాట్లు పడుచున్నారు. ఇందు
కొరకు జిల్లాలో సభములు లేర్పడినవి. వారు బట్టలను పంచి
వెట్టెదరు.

విదేశ తంత్రీ వార్తలు

(రైటు - ఏ. జె. సి.)

ఇంగ్లాండు

పార్లమెంటులో భారతదేశ వ్యవహారములు.

సేనానులకు విరాళములు.

పార్లమెంటులో తీర్మానము.

లండను, ఆగస్టు 6:— సేనానులకు విరాళము లిచ్చు విషయమై ప్రధానమంత్రి కామగ్నసభలో తీర్మానము నువహించిరి ఆంగ్లేయ లిప్యయిత్తుల యుద్ధపు సింఘములకు విరాళము నిచ్చుటలేదు. సంవత్సరమునకు 9 కోట్ల 80 లక్షల పాను లిందు క్రింద ఖర్చువడును. యుద్ధమునకు పూర్వము సేనానుల ఖర్చులకు సగముపాము సింఘముల క్రింద ఆగుచున్నది. ఆ ద్వయము గ భార్యక వహించి వనిచేసిన వారికి ఎక్కువ బహుమాన మిచ్చుటయును. ఫీల్డ్ మార్షల్ హోనుగారి కట్టుదల యును, ధైర్యసాహసములును తేల్చుటయును సమర్థములై నిర్ణయము నుండుటయు వ్యాపారమును ప్రాంత ప్రభువు అప్పీనేతో ఆచుమహాయుద్ధములలో సేనానుల యుద్ధమునందు ఆంగ్లముల కీర్తివాంఛనముగ పోరాడెను. జనరలు ఎ. జి. బి. జనరలు హెన్రీ విల్సన్ గార్డును మంత్రిగారు పోరాడిరి. విల్సన్ గారికి మాండ్యస్థి యెక్కువ. భార్యనిర్మాణ కీర్తి యున్నది. 1918 వ సంవత్సరము సంవత్సరములో వారి కీర్తి చాలవలె తోడ్పడినది. సైనికోద్యోగ కర్మల కట్టుబాటులను రాబట్టినవారు చేసిరి. వారికి మనము ఋణపడియున్నాము. ప్రాంతముగాను. విమానదళమును విస్తరించుచేసిరి. వారికి మరొక దాని వ్యాపకమునకు కారణము. జనరలు హంకే గారు చేసిన సేనానులకు సేనియరు. యుద్ధములో కావలసిన వారిని గురించి వారికి మాండ్యస్థి విశేషముగ నుండెను. విజయమునకు వారు చేసిన కట్టుబాట్లే కారణమని చెప్పవచ్చును. జనరలు పూముకు, హంసు, దింగు, రామిసకు, సెలవులు గార్డు సేనాధిపత్యమును వ్యాపించి వారి వైపునకు వలెనే 1918 లో యుద్ధమున కనుమరలముగ తీర్పుకలిగిన మాంజే గుగారు నడిచిరి. అంగ్ల సాహిత్య ప్రతిభను అద్వితీయ బ్రేజ్ గారు నిజమెట్టిది. జర్మీకో ప్రభువు యుద్ధములోను, అంతకు పూర్వము చేసిన సేనా ఆగజీము. అద్వితీయ గుర్తి గారు వనిశకు అట్లాంటిక్ సముద్రములలో జర్మీకుల నౌకలు తలవడచేసిరి. అద్వితీయ ప్రైవిట్ గారు బార్నిడోదకములో కేయింగ్డోడ్ కనిపెట్టియుండి క్రైపుల యెత్తులను భగ్న పరచిరి. కీలుగారు తీవ్రముగ దండయాత్రలోను ప్రసిద్ధి పొందిరి. మాండే గారు సాహిత్యమునకు సంబంధించిన కట్టుబాట్లు చేసిరి. వీరండుకు చేసిన సేనా ఇంతవరకును మామిదిన కృతజ్ఞత స్వల్పము.

సామ్య తగ్గించుటయనని ఆదమునగుగారు సమరణము తెచ్చిరి. దీనిని సభవారు తీరస్కరించిరి. దీనికి 288 మంది ప్రతిపాదించారు. 68 మంది ఆమోదించారు.

ఇరాన్ ను సమస్య. మంత్రి ప్రభుత్వ తీర్మానము.

లండను, ఆగస్టు 7:— పార్లమెంటులో సర్ డి. మెక్ లిగుగారు ఇరాన్ ను సమస్యను గురించి ప్రశ్నింక లాయడు బార్ని గారిట్లు సమధానము చెప్పిరి:

ఇరాన్ ను కృతసహాయ విషయమై ప్రభుత్వమువారేమి చేయదలచినదియు పార్లమెంటుకు తెలుపుతైన తెనుక సమర్పించెదరు. ఇంతలోను సక్కుడి సైనికులను తీసివేయవలయునని భార్యక పక్షమువారు కోరిరి. అట్లు చేయటకు వీలులేదు. ప్రభుత్వమువారు దేశములో కాల్చిన కాపాడవలయును. ప్రభుత్వము తేలికటి విషయముగ నున్నది. భార్యక సూక్ష్మముగ నుండుటయే సేనిక కారణము. యుద్ధకాలములో చేసినట్లు ప్రతిపాదించు తమ కేంద్రము సారము తోడ్పడినయెడల భార్యకారి మై ప్రభుత్వపు చిక్కులనుండి తరింపవలయు.

మాంజే గుగారు చెప్పిన సంగతులు.

లండను, ఆగస్టు 7:— ఇండియన్ సేనానులమై విచారించు పంచాయతీలో భారతీయ నౌకనీ నియమించు విషయమై యోచించుచున్నారని కామగ్నసభలో సేనా మాంజే గుగారు తెలిపిరి. మాంజే గుగారు తీరములోనుండి ఇండియన్

స సైనికోద్యోగుల యుద్ధముండి సామ్యము త్రుచ్చుకో వలయునను మావనను ఎవరు ప్రభుత్వము తెనుక చేయని వారు నడిచిరి. ప్రజలయొద్దనుండి ఇండియా గవర్నమెంటువారు తెండిని త్రుచ్చుకోను విషయమును కేరెన్సీమిటి వారికి తెలియజేయవలెను. వారు విచారణచేయు విషయములందు దీనిని గురించి యోచించుటకు ఆరణ్యములేదు. వంజాములో నిటీకల జరిగిన అల్లలలను గురించి విచారించు విషయమై మాంజే గుగారు ఇండియా గవర్నమెంటువారిలో నుత్తర ప్రభుత్వముల జరుపుచున్నారను. వారు నుండు దీనిని గురించి తెనుకవలెను.

వంజాము అల్లలలు

వంజాము అల్లలలనుండగ్గములో విధించిన కేటలను గురించి రెన్సెయి ప్రభుత్వము సమాధానము చెప్పచు సేనా ప్రభు విల్లు ప్రభుత్వము చెప్పెను: వారికి ననులాము గారి కేటల తగ్గించిరి. మాద్యముమీద తెచ్చిన సేనాను కేటల వాషియో యొనవో సరసికి మొదట విధించిన కేటల తగ్గించుచును. అందు కేటల వైసవారి కేటలను తగ్గించవలయును. కాల్చిన సెలకొలుపులై ఆరి తొందరగను ఆరికొన్నయగును చేసినపనులను తిరిగి సరించుకొనవలసి సమయము కలిగినది. అట్టిచర్య జరపుటవలెను. అందు నిర్ణయములేదు. మాంజే గుగారు ఇండియా గవర్నమెంటువారిలో నిరంతరము సంప్రదించుచున్నారను. విచారణవిషయమై త్వరలో సంగతులను తెనుకవలెను.

వివాహ చట్టము

కామగ్నసభలో మాంజే గుగారిట్లు నడిచిరి:— కేటలము గారి వివాహపు చట్టమును ఇండియా గవర్నమెంటువారు భార్యలకారు. వారు దానిని బలపరచుటకు సంసిద్ధులై యుండలేదు. కాని అధికారతర సభ్యులు దానికి కొంత చేహాడుగ నున్నందున దానివిషయమై యోచించుటకు పూర్వము హిందువు లేయంకోయని వారియభిప్రాయములను ప్రభుత్వము వారు తెలికొనుటకు కట్టుబాటులను చేసిరి. ప్రభుత్వము వారికి నకు నిర్ణయించి పోయెనులేను. వారు నుండు యోచించెదరు. దానికి అంగీకరించుటగాని. నిరాకరించుటగాని తటస్థించియెడల అధికారతరసభ్యులు తెచ్చిన చట్టములే దానిని కృతవారింపెదరు.

ఆఫ్ గును యుద్ధము.

ఆఫ్ గును యుద్ధములో దెప్పకలిగినవారి జాబితాలను యెప్పటికప్పుడు ప్రకటించుచున్నారని మాంజే గుగారు నడిచిరి. వంటనే వారిబంధువులకు తెలియజేయవలెను. కర్నూలు యెట్లు గాను చెప్పిన వారివిషయమై మాంజే గుగారు కనుగొందురు. కమధర్మల పోయినట్లు స్త్రీలకు తెలుపనియెడల వారివిషయమై విచారణ చేయవలెను.

సంస్కరణ సంఘము

సంస్కరణ సంఘము యెడల ఇండియా కాన్సిలు సభ్యులందరను సామ్యము త్రుచ్చుచును. వారి కేయభ్యంతరమునలేదు.

స్త్రీలకు నియోజకాధికారము.

మాంజే గుగారు యభిప్రాయము.

లండను, ఆగస్టు 8:— స్త్రీలకు సోజునీకేది గారి నాయకత్వము క్రింద భారత స్త్రీల కొందరు మాంజే గుగారిని సంబోధించి నియోజకాధికారమును గురించి మాన్యుటించిరి. వారికి మాంజే గు గారిట్లు సమాధానము చెప్పిరి. ఇదిచాల ముఖ్యవిషయము. ఇప్పుడు కాకపోయినను తదనంతర్వరముల కనువార సంస్కరణముల విషయమై కమ్యునువారు యోచించిన యనంతరమైనను భారతీయులు దీనివిషయమై నిర్ణయించక తీరదు. సేనానులను ఆంగ్లేయులనుండి స్త్రీలకు నియోజకాధికారముండవలయునని వాదించుచుండిని. కాంతంలు కమ్యుటీవారు దీనివిషయమై సూక్ష్మముగ తరిలన చేయుచున్నారను. ఇప్పుడు కేటలము నాయభిప్రాయమును చెప్పటమందికాదు. కమ్యుటీవా కేయభిప్రాయము నిచ్చెకరో సేను చెప్పవలెను. వారు చెప్పిన విషయములన్నియు ముఖ్యముగ యోచించవలెను.

మంచూరియలో కలరా

లండను, ఆగస్టు 8:— టీకాప్రకృతి కట్టుబాటునుండి క్రిందిన గ్రహమును నచ్చెను. మంచూరియలో కట్టుబాటునుండ కత్తామీ యునుడెనులో కలరా కృబలముగ నున్నది. అక్కడ చాలమంది ఆపదినమును చనిపోవుచున్నారను. టీకాప్రకృతిలో తొడ కొందరు చనిపోయిరి.

ప్రధానమంత్రి విజ్ఞప్తి.

లండను, ఆగస్టు 6:— బాగ్న వ్యాపారము, కృతసాహము, హెచ్చులాభములు, విద్యుదు, మన్నుగు ముఖ్యవిషయముల సర్వతరముగ నాలోచింపవలసి యుండుటచే నిర్ణయమును పార్లమెంటు సభకు రావనకావలెను. విద్యుదును నుర్వి దొరకనమునారి విధానము త్వరలో నుపాదించవలెను గాని నెలపు లియ్యబడు లోకల నుకపాదించ నవకావలెనని లాయడు బార్ని గారు పార్లమెంటువారికి విజ్ఞప్తి వహించిరి.

బాగ్న గనులు.

లండను, ఆగస్టు 6:— బాగ్న గనులకు సంబంధించిన చిల్లు మూడవసారి కామగ్న సభవారిచే సంగీకృత మయ్యెను. కాని ననుసరించి దినమునకు 7 గంటల వరకును మాలివాండు వనిచేతు వలసియుండును.

లాభముల చట్టములు.

లండను, ఆగస్టు 6:— పార్లమెంటు సభలో హెచ్చులాభముల చట్ట ముకపాదించబడినది.

ప్రశ్న

రుమేనియా మాంగరీ వ్యవహారములు.

పార్లమెంటు, ఆగస్టు 6:— దామ్యులు నౌకలలో వెక్కిరింజిని కేటల సైనికులకు కను సుభగాలను, రుమేనియను ప్రైవేటుల కావార సామగ్రిని ఈ కనుసినవనియు, మాంగరీ ప్రైవేటులను 15 వేలకు తగ్గించవలయుననియు కమ్యులయియు నుండుటయును నూటికి 80 చొప్పున వంతున నీయవలసి నదనియు, రెయిల్వే సరఫరాలలో సగము నీయవలసినవనియు రుమేనియా గవర్నమెంటువారు మాంగరీ గవర్నమెంటువారిని కోరిరి. రుమేనియా సైనికులు కరానువారి యుత్తవుల సంగీకరింక కున్నారని పరాను ప్రభుత్వమువారు తెనుక చేచున్నారను.

రుమేనియనుల దురహంకారము

పార్లమెంటు, ఆగస్టు 6:— సేనానులమై నున్న క సభ వారు బుడా పెన్సు చిక్కును విడచి యు నుపాదము నాలోచించుటకు వినియోగించిరి. రుమేనియనుల చర్యయేమియు పానులేదని ఆచటిమిత్రులందరి ప్రతినిధులందరను తెనుక చేచున్నారను. రుమేనియా ప్రైవేటులు దోపిడీ కారంభించుచు న్నునని (బ్రిటిషు జనరలు) గార్డు గారు కంఠించిరి. రుమేనియా మరల ప్రభుత్వమును దాని నిర్మాణ ప్రైవేటులు బోర్డు విజయము వ్యాపించ కేయుట కంఠేనియు తోడ్పడునట్లున్నదని ఆమెరికా ముఖ్య ప్రతినిధి జనరలు పోల్కు గారు ఉన్న క సభవారికి తెలిపిరి. అంతకు సభవారు బుధా పెన్సునందలి కరానుమంత్రి కొక కంఠివార్త వహించిరి. దాని రుమేనియా ప్రభుత్వమువారి కంఠవలయునని చెప్పిరి. మాంగరీ ప్రభుత్వమువారు తాత్కాలిక వరకుల ప్రకారము నడచు కొనునట్లు చేయుటకును, రుమేనియా సైనికులు మాంగరీ ప్రజల సేనిధమునను బాధించుడల అయిటకును మిత్రులందరి వారు బుడా పెన్సును కొక సైనిక కర్మము సంపుచున్నారని ఆండు తెనుక చేచుచుండెను కేవలేదని రుమేనియా ముఖ్య సేనాని మాంగరీయనులకు క్రొత్త వరకుల వర్షించెనని సభవారికి తెలియవచ్చెను. అట్లు క్రొత్త సంది మొనరించుకొనుటకు రుమేనియా ప్రభుత్వమువారికి అధికారము లేదనియు, రుమేనియా ప్రభుత్వమువారు కావన విరుద్ధముగ గాని మానవాళికి హానికరముగ గాని పరిణమించు వని చేదని చేయవలదనియు, బుడా పెన్సులోనున్న రుమేనియా సేనానులు బుడా పెన్సునందలి అంతర్గత సభవారి ఉత్తవుల ప్రకారము నడుచుకొనవలసిన దని యాజ్ఞాపించ కలయుననియు ఉన్న క సభ వారు రుమేనియా ప్రభుత్వము వారి కి కంఠించి నంపిరి. ఇంక క సభ ప్రభుత్వమువారికి రుమేనియా రాలేదు. కాని రుమేనియా సేనానులు అంతర్గత సంఘమువారి యుత్తవుల నిరాకరించి రనియు దోపిడుల కంగీకరించినయు బుడా పెన్సు నగరమును మాట్టడించి లోని ప్రజల మాడ్చివేయుచున్నారనియు, బుడా పెన్సు వియన్నాను మధ్యనుండు రెయిల్వేలను భగ్నము చేసినయెడల ఇంక ననేక మిక్కిలుండల సర్వములకును మానవాళి కర్మములకును అపచార మొనరించి రనియు తెలియచున్నది. రుమేనియా మిక్కిలుండలవారి యధికారము నిరాకరించి వారి నుండి విడిపోవ గోరుచున్నదని సభవారు కలంబు కలంబు తప్పించునని నిదర్శనముగ కాన్యూనమును అమలుకు రుమేనియా ప్రభుత్వమువారు తగిన ప్రతికర్మములను వెంటనే చేసదగుగాకయని నిరంజు కోరబడెను.

హంగరీ తిండివదార్డులు.

హంగరీ ఆంధ్ర 8:—మిక్కిలవదలివాడు హంగరీ అపారపదార్థములను తంపి సాహాయ్యము చేయుచున్నాడు. చాలావరగా రావనిని తరచుచున్నాడు. ఈమెయినాడు దొరికిన తిండి వదార్డులను సన్నిటిని సంగ్రహించుకొని సామ్రాజ్యమునని బుడాపెట్టు సగమున కొక సామగ్గిని పంపుట మునివేయవలయునని హామెగా ఉత్తరపు చేసిరి.

చిరసా బాగుగనులు.

హంగరీ ఆంధ్ర 7:—చిరసా బాగుగనుండి చిరసా బాగుగను తంపుటకు వీలులేదని పుడు కొట్టలకు ఉన్నది మిక్కిలవదలి నుడివెను. ఇట్లును పోలన నహాయన చేయ గోరి (హాన్సు, బెల్లియం, జర్మనీ, లండన్) బాగుగనుల యం దధికముగా బాగుగనులను తరచుగా నిర్వహించిరి.

కొరియోవారివల్ల సానుభూతి

హంగరీ ఆంధ్ర 7:—హంగరీ సగమునకు తగిలినది అగ తచ్చిన కొరియోవారి కొంగుబడిన విందునందు కొరి యోవారి వల్ల సానుభూతి మానుబడినది.

చీనా జపాను దేశములు.

హంగరీ ఆంధ్ర 7:—1914 లో జర్మనుల స్వాధీనం దుండిన బాగుగనులకు ఇందుగనులను జపానువారు చీనా వారికిచ్చివేయవలె నని చీనావారు పట్టుకట్టారు. జర్మనులు కట్టింది జపానులో పట్టుకట్టారు. నూడే సంగతులతో అంతర్జా తీయి రేవుకట్టమున నుంచుటకు వారంగిరింతురుగాని తమ అధికారమున వదలకొనుటకు మూత్రము చీనావారికిచ్చి తిరిగి అంగీకరింపదని హామెనగరమునందు చీనా ప్రతినిధులలో ముఖ్యులగు వారొకరు నడిచిరి.

అమెరికా

అమెరికా ఆహార సమస్య.

హంగరీ ఆంధ్ర 8:—ఆహారసమస్య తరిమగిరిం కుటకు వరకును నానాదేశంబులను గూర్చి రిపబ్లికను, "డె మోక్రేటిక్స్" సభ్యులలో నేమి మాట్లాడుటకును వీలులేదని ప్రెసిడెంటు విల్సన్ గారు రా యంతునని విదించిరి. ఆహార సమస్యను గూర్చి ఆతడు కొంత సేపు మంత్రివర్గమువారిలో మాట్లాడి, భరణ తగ్గుటకు తగిన యేర్పాటుల నర య నియమింపబడిన ప్రత్యేక సంఘమువారి నివేదికను జదిచిరి. కొన్ని కారణములవలననే మాట్లాడినది నివేదికయందున్నది. ఈలోన జీతములను మాట్లాడి 15 వంతుల పోషక సామగ్రిని తనిసమయమున వారమునకు 44 గంటలకు తగ్గించవలయునని యొల్లె ప్రనివారణ గోరుచున్నాడు. సంఘములయినవలె తనకే సమైక్యముచున్నాడు. కార్మిక నాయకులు వలదను చు న్నున వారు విసర్జిస్తారు.

అమెరికా సరి రాం ల జీవితవ్యయము.

హంగరీ ఆంధ్ర 9:—జీవిత వ్యయము తిరి విశేష ముగ పెరిగిపోవుటకు గూర్చి ప్రెసిడెంటు విల్సన్ గారు కాం డి లో కొంత వది చర్చించి ఆహారాధికారసమస్య నింక కొంతకాలమువరకుండు బ్రాంక్లెయి నున, హెన్రీలాభ ియను దీయవారి నింకను విశేషముగ దంపించుటకై నిబంధ నమునూడ దానిలో తర్కబదలమునని యె చెప్పిరి. తరువుల ను నిలువచేయుటకును, పోటీనిక ఉత్తము సంధించుటకును తగిన కారణముల చేయుటావశ్యం నున, తక్షణ సంధిజేసి కొనుగో యుద్ధమునూచునో తెలియనిది. ఏమిచేయుటకును వీలులేదు గావున తంట్లనే సంధిపరతుల సంగీకరించు బ్రాం క్లెయినియూ, మనుష్యులకు ము యేజీనాధారమున తేకుం దునపుడు వార మాటులను పెంచుట వ్యాపారముననియు నతడు తెలియజెప్పెను.

అమెరికాదేశపు కార్మికులు

హంగరీ ఆంధ్ర 8:—అధికారమును బడయకుండు సమైక్యకట్టిన పనివాండు పనిలో చేరినవెంటనే రైల్వేకర్మ ములను పనివాండు కొరెడు హెచ్చుతీరులను గూర్చి ముష్కరించుటకు విల్సన్ సభాపతి రైల్వేల డైరెక్టరుకు అధికార మిచ్చెను.

10 వేలమంది సమైక్యకట్టలు

కర్మాగారములవారు 10 వేలమంది సమైక్యకట్టలుచే యున్నాడు. దూరసావను హెచ్చుతీరులను బండ్లునడచుట ని బోధననుండి తలెత్తివార్తవచ్చినది.

లక్షమంది సమైక్యకట్టలును

సీగ్రోలను తెల్లవారును పోరాడకుండు కావలియుంచ బడిన సేనను పంపివేయనిచో సమైక్యకట్టెద మని లక్షమంది తెల్లవారు బెడరించిరి. సేనల సురక్షణముకొండ 8 వేలమంది సీగ్రోలు పనిచేయ వారంభించుటచే వందలకొలది తెల్లవారు పనిమానివేయుచున్నారని షి కాగోనుండి తలెత్తివార్త వచ్చినది.

బూక్లింగులో అల్లరి

బూక్లింగునువీధులగుండు చేయబడిన యినుపదారుల పని వాండ్లలను చేయ వారంభించిరి. చాలమందికి తుపాకీ గుండ్లు తగిలినవి. కొందరు చనిపోయిరి. కొందరికి గాయములు తగిలినవని న్యాయాధ్యక్షుండి తలెత్తివార్త వచ్చినది.

నటుల సమైక్యకట్ట

నాటకములందు చేపముల చేయునా రొకసంఘము నేర్పరచిరి. దొరతనమునా రాసంఘము నామోదింపవలెననియు వారమునకు 7 నారులకంటె హెచ్చుగా చేపములు వేయు వారికి హెచ్చుతీరులను నియ్యవలెననియు కొరి వా రందరును సమైక్యకట్టిరి. ప్రాద్యేలో ముఖ్యము లగు నాటకకాల లన్ని యును మూసివేయబ డెను.

హంగరీ

హంగరీదేశపు స్థితి.

ఆర్థికదృష్ట్యా జోసఫ్ ప్రకటనము.

బుడాపెట్టు, ఆంధ్ర 8:—ఆర్థికదృష్ట్యా జోసఫ్ గారు హంగరీ ప్రజలకు ప్రకటనము ప్రకటించిరి. హంగరీప్రజలందు నాకు ముఖ్యమైన శ్రేయకలను. ప్రస్తుతపు స్థితిలో నేమి యుచేయరా యని నన్ను చాలమంది ప్రశ్నించిరి. ఈ కారణములచే క్షిప్రమై ఆసాధ్యముగ నుండిన ప్రస్తుతపు చిక్కులను తవల్యుటకు నేను యుంచుట వచ్చితిని. భిన్నభిన్నములై పో యిన మన దృగ్దృష్ట తేమయుక్త భావతేను గురించి వివి ధ మతముల రా వ్యాంక వే త్ర లు వారిలో తగవు లాడుచుండ నేను సహించి యూహకుండకాలను. బ్రాన్సు దాన్సునియూలో ప్రతివోటును ఆరాజము తలయెత్తుకొని యున్నది. మంత్రివర్గముకలను. కాని దాని నెవ్వరు గణన చేయుటలేదు. ఆహారపదార్థము లోకవోటునుండి మరెవ్వర వోటికి పోవుటలేదు. ప్రజలను, విద్యార్థులను, వ్యవసాయ దారులను నెమ్మది నెలకొల్పిన గాని వ్యవసాయము ప్రతిమించి పోవును.

కాకాల్మికపు ముక్తుల నేర్పరచియు ప్రకటన యందు కలను. హిందుస్తీను ప్రెసిడెంట్ గారు జనరలు ట్రానోజో ను గారు మంత్రివర్గములో కలరు. వీరినిగురించి నిన్ను వార్తవచ్చిరి. యుద్ధమంత్రి మాత్రము అందు లోలేదు. పోరులను, వ్యవసాయవాసులను, పనివాండ్లను సం తృప్తిచిన వెనుక కాకాల్మికముగ ప్రభుత్వము నిర్మితముగా కలదు. ప్రకటనయందు వర్ణించినట్లుకలదు.—కాకాల్మికను మెరరి చూడవలయుటకును ప్రకటించుచున్నచో వారు ప్రస్తుతపు విషయవిషయందు తక్కువతతో తృప్తిపడవలెనని వోడ్చుచుదురు గాక. మీరందరును భేదభావములకును; అక్షేపణ కట్టి వెట్టుడు తుర్రుకొనును త్యజింపుడు. ముందుననేక మాతృప్తి మైన దేశవనధించునని అచంచలభక్తితో నుండవలగాక. హెన్రీ వీవె ప్రెసిడెంట్ గారు ప్రాత్రమంత్రి వీరు బంగ్లొయివక్ష మునారు. ఆర్థికదృష్ట్యా జోసఫ్ గారు ప్రజలకు చాల ఇష్టము. వారు బుడాపెట్టులో కాపురముండిరి. యుద్ధములో వారు సేనా నులుగ నుండిరి. తక్షణమునకు పరిరక్షణము ప్రారంభమైనవెనుక వీరే అందరికంటె మొదట దీనికి చేయూకనిచ్చి హెర్ కాగో లియు గారికి వోడ్చిరి.

ద్రోహియగు రాయబారి.

వియన్నా ఆంధ్ర 8:—దీక్షితులకొక వానిన సంకతులకు బట్టి క్రిందివిషయము తెలియుచున్నది. హంగరీరాయబారి జోహాను గరరాత్రిమోటారు యెక్కి వియన్నానుండి పో పోయెను. అతడురహస్యపు కాగితములన్నిటిని తగులబెట్టెను. హంగరీ వ్రతీలా నిర్వాహకులను, అధికారులను రాయబారి మండిరమునకు నేటియందయమున వెల్లి అక్కడికి పనివాండ్లను కొట్టి తరిమివేసిరి. బెలానుమోడ ప్రజలకుగోమము. లోకరు అన్వీయాయను పట్టుకట్టలో బెలాను, అతని అనుచరు లిద్దరి నిర్బంధములో నుండిరి. ఆపట్టుకట్టజను వారిని అక్కడి నుండి తొలగించివేయుచునది తీర్మానించుకొనిరి.

ప్రజల ఆందోళనము

బుడాపెట్టు, ఆంధ్ర 8:—చాలమంది ప్రజలు రాత్రి యంతయు ప్రాత్రమంత్రియొకని హాటులయట్లుచేరి నాటి యగీతములు మాడి కల్పిస్తోయిరి. నాటియ పతాకముల నెగుర చేయుటకు మిక్కిలవదలి రాజువారి కర్మమునా రంగీకరించిరి.

కట్టలము వక వర ముకొనుట.

ఈమెయినా సైనికులు దాన్సులు నడిచిదాటి బుడా పెట్టు పట్టణమునంతట ఆక్రమించుకొనిరి. యుద్ధవిరాళు వ్యత ధిగడచెను. హంగరీవారు దారి కంగీకారము తెలుపలేదు. అం డురలన నేకలు పట్టణమును స్వాధీనపరచుకొనినవి.

ఈమెయినా మిక్కిలవదలి.

ఎకోడి స్వాధీను అనుభవక యెట్లు వాగ్ధియమన్న ది:—మిక్కిలవదలివారి సైనికరాయబారి వ్యవహార ఈమెయినా వారు నిరాకరించుటచే యుద్ధవ్యవహార సభవారు బుధాపెట్టు కవర్మ మెంటుతో సంప్రదించుచున్నారు.

బెల్లెను, ఆంధ్ర 8:—బాగ్లిట్టు పక్షిక బుడాపెట్టు విశేషముకట్టి వాగ్ధియమన్నాడు.

యుద్ధవిరాళు వరకులను తీసివేయవలసినదని ఆమెయినా కావారు ఈమెయినావారిని కోరిరి. వారట్లు చేయనియెడల ఈమెయినాకు తిండి వదార్డులను తంపవని ఆమెకావారు బెడరించిరి.

మిక్కిలవదలి భోగన

ఈమెయినావారు ప్రాత్ర యుద్ధ విరాళు నియమముల నేర్పరచుటకు అధికారము లేదని యుద్ధ వ్యవహార నిర్ణయ సభవారు నిర్ణయించిరి. నవ్వవహారమును తృప్తికొను వ్యవస్థ ము మిక్కిలవదలి ఆందరికి కలదు. ఈమెయినావారు చేసిన పనికి ఆమెకావారు గోమభూతులై/ఆమెకావారు ఈమెయినా యామిద విముఖభావము కలగకయ్యెను. సుధిసభవారి నిర్ణ యమునకు వ్యతిరేకముగ ఈమెయినా చేయవని ప్రెసిడెంట్ గారు తలచు చున్నారు. ఈమెయినావారు మనకు మిక్కిలవదలి, హంగరీవారు శత్రువులనియు కింది స్థితియను మరచిపో నుడరు.

జర్మను

జర్మను నౌకలు.

బెల్లెను, ఆంధ్ర 7:—ప్రస్తుతము జర్మనీ వారికి 2,755 నౌకలు కలవు. అవి 724944 టన్నులందును. వానిలో 105 నౌకలు నెయ్యిటన్నులకు మించియుండును. మొత్తమునాడ అవి 185578 టన్నులందవచ్చును. 1918 వ జనవరిలో మారి న యెడల 40 లక్షల టన్నుల నవ్వచుని లేలకలను. జర్మనుల కుకరు నౌకలలో 4 వంతులు నవ్వమై ఒకవంతుమాక్రీ మిస్య డుకలను. ఇవ్వనున్నవి వారికి బాల్టిక్ సముద్ర వ్యాపారము నకే చాలానో చాలానో ముని చెప్పెదరు.

కెనడా

కెనడా లిబరలుకట్టు.

ట్రానా, ఆంధ్ర 8:—కెనడా పార్లమెంటునందు సర్ విల్సన్ గారు లాయరు గారి స్థానమున మెక్లెంజీ కింగుగారు లిబరలు కట్టుకాయకుడుగా నెన్నుకొనబడెను.

రుస్సా

బోల్షివిస్టుల సమైక్యరైల్.

లండను, ఆంధ్ర 7:—నాకాదేశాధికారు లిట్లు ప్రక టించుచున్నారు: రెండు బ్రిటిషు సము మే రైలులు బాల్టిక్ సముద్రములో ఒక బోల్షివిస్టు సము మేరైలును ముంచి వేసెను.

అలస్కరు రాజకీయస్థితి.

లండను, ఆంధ్ర 9:—అలస్కరు యూనియన్లు కాన్సి అవారు సర్ ఎడ్వర్డు కార్నెక్టుగారు యాజమాన్యమున బెల్గా న్సులో జోకసభ నొనరించిరి. తమవ్యక్తులకట్టి ఆహారతర ములను గ లు గ కుండు అలస్కరు ని వా ను లు తగిన ప్రయత్నములను చేయుటావశ్యకమని అతడు చెప్పెను. అలస్కరు రాజకీయ ప్రతిష్టాపణ యుద్ధము జరుగునంత కాల ము నెత్తుకొన నుండెను. ఇకముందు నెప్టంబరు 29 వ తేదీని ప్రార్థనాది కవిశ్రేష్ఠత్యముల గావించి మరల తమయుద్ధ మమునా వ్యాపింపజేయుటకు వారంభించెదను. నెప్టంబరు నెలలో సర్ ఎడ్వర్డు కార్నెక్టుగారు రాజకీయందోళనము వారంభించుటకు తగిన యేర్పాటు లొనరింపబడినవి.

లివల్వాలలో పరిశ్రామిక స్థితి

లండను ఆగస్టు 7:— లివల్వాలలోని పరిశ్రామిక స్థితి అనేకమార్లు మారుచున్నది. అందరు పని మానేయున్నది. యిప్పుడు లేదని తోచుచున్నది. కట్టణములో పనిచేయుట యథాప్రకారము బహుముఖము. బ్రామ్యేలింగున గురుతు లేక. లాట్టెలు చేయువారికి పనిలో బంధము. కైలాశ కారికి కరెన్ నా కాయమునకు పనిచేయువారు, మినిసి కులు పనిచేయువారు పోలీసువారికి మద్దతు చేయువాడని కేసు యిచ్చుకొనిరి. కర్తక సంఘపు ప్రతిఘటన పురాధాతవని చెప్పించి పనిలోనుండి రప్పించివేసిన పోలీసువారిని తిరిగి పనిలోనికి రానియ్యవలె ప్రార్థించిరి. తాము తగినచోట కలగ లేనికొరకుని పురాధాతవని చెప్పెను. కాని కలిత సంఘము వారిని రాజులవలన కలిసి సభకు ఏర్పాటు చేయుచునని వారు నడిపిరి.

లండను పోలీసువారు.

లండను నగరపు పోలీసులలో చాలవారి పోలీసు కమిషనుగారి కోరిక తీర్చుకొనుట కుంఠించుకొనిరి. పోలీసు ఛీఫులకు జీతములెక్కువ చేయుచునని వారికి వందలము ల్పొందిరి. సమ్మెకట్టున వారు నిరసించిరి. తమకు అనుచులైన ప్రభుత్వ క్రికెటరు వారు తీర్మానములలో తెలిపిరి.

అగ్ని సేవకులు.

కమిటీవారి కథార్యము

లండను, ఆగస్టు 6:— సామ్రాజ్యములోని అగ్ని సేవకులు నుండి విచారించుటకు పంచాయితీ యేర్పరచబడినది. వారిమధ్య సుగంధిస్త్రులు ప్రకటించిరి. వారికి క్రింది విషయములకు నిర్ణయము చేసిరి:— మన ప్రయత్నమునకు పూర్తి యైన పూర్వము కలిగేంతవరకు సామ్రాజ్యములోని అగ్ని సేవకులు వృద్ధిచేయుటకు ప్రభుత్వము వారు తోడ్పడవలయును. తూర్పు ఆఫ్రికాలో నీ కంట వృద్ధిచేయుటకు సాహాయ్యము చేసి కర్వరకులు తోడ్పడవలయును. ఈజిప్టు, న్యాసాలాంకు తోడేసియ్య, దక్షిణ ఆఫ్రికాలో అగ్ని సేవకులకు మంచి యవకాశములు కలవు. ఆఫ్రికా ప్రయత్నములు సఫలము కావచ్చును. ఇండియాలో పంట అవకాశములనే యుండును. మంచి పనిచేయుట, మేస్త్రులు కావలయును. అందువలన మంచి ఫలితము కలుగును. పంటలు బాగోత్ర చేయుటలో వైపుకొనుండవలయును. రక్షణవారిని నారను కేటించవలయును.

కార్మికుల సమ్మెకట్టు.

లండను, ఆగస్టు 7:— పుస్తకము చిల్లరకమ్మకట్టుకొనియున్నది. పోలీసు సమ్మెకట్టుకొనడం క్రిందయును. రొమ్మలవారి సమ్మెకట్టుకొనడం నంతగా తొందరకలుగలేదు. 21వ తేదీనగా పార్లమెంటు విరమింపబడెను. దొరకను వారు పోలీసుకమిషను కొత్తవట్టుకు నుకపాదించుటయే యిందు లకు కారణము. పార్లమెంటునకు విరమింపబడినపుడు కార్మికుల తొందరలు కలిగినచో నివారించుటకు తగిన ఏర్పాటులు జరుపబడును. హెచ్చులాభములను గూర్చి కృత్యమునకు నుటకు 8000లవరమైన ఏర్పాటుచేయుటకు కూలి కనిపింపవలయును నిర్ణయించుటకు ఏర్పాటు చేయబడును. ఇట్టి చిట్ట చట్టములు చాల తొందరగా అధ్యవధిగా నుకపాదించబడినవి. హెచ్చులాభములను చట్టము సాగుట కన్యము. ఎక రెండులకు బాధ్యులకు విషయములు తెల్పుట కన్యము. హెచ్చులాభములనే మోయించి పనిచేయు అధికారులు నిర్బంధింపలేదు. ఇంకల కేసులన్నవైక కన్యకు సానుకూలము లగ్నములు. ధరలు హెచ్చుటకు చిరకాలం కొన్ని చట్టాలవారికావలయును. ఆనేక కారణము లాలోచింప కలసియుండును. ఈచట్ట ముమోడింప బడినది కొన్ని వారములవరకును అవకాశము జరుపబడెను.

మందుకొట్టునకు నివృత్తుకొనుట.

దెల్లి, ఆగస్టు 9:— తెలుగువారు సమావేశమందుకు మందుకొట్టునకు నివృత్తుకొనియెను. ఇంకవరకు సామాన్య పాఠము ముగియ మరలించిరి. 20 గురకు చెట్టుల కలిగినవి. ఇంక బ్రిటిషు సైన్యమునకు, చీనా కూలివారికిని, జర్మను ఖయిదీలకును ఎంతవరకు కలిగినదో తెలియలేదు.

ఇండియా సేన.

లండను, ఆగస్టు 7:— భారతీయ సేనలోని 650 మంది ఉద్యోగులును సైన్యమున నేడు పోర్చుగళుకు కేగిరి. వర్చివాన్సు ముల్వేను ఎలిడెతు యధిపతి కలగోహించి చూచిరి.

జపానీసు క్రభువు.

లండను, ఆగస్టు 7:— జపానీసు క్రభువుగారి కుమారునికి మనుమనిక నేడు శ్రీకావ్య సార్యభూముల దృశ్యమిచ్చి రాజు నకు విజయనామముగ కత్తిరి బహుమతి చేసిరి.

ఇండియాకు విమానము సంపుట.

లండను, ఆగస్టు 7:— ఆర్ 38 విమానము వారము రోజులలో బయలుదేరి ప్రాన్సు స్విట్జర్లండులమీదుగా కోము నగరమునకు వెళ్లి అనుబంధమును. అటుండి మధ్యధరా సముద్రము మీదుగా కెయిరోకు కల్గి అచట నాగును. పిమ్మట ఏర్పాటు తెలియలేదు. ఏడవమీదుగా ఆరేదీయ సముద్రమునై నుండి చెన్నైకి గాని ఆరేదీయ మీదుగా బొంబాయికి గాని వెళ్లును. ఆర్ 34 విమానము ప్రయాణము చేసి కచ్చుకు చేరి నులభ సాధ్యమగును.

నెల్లీషియా ప్రజాభిప్రాయము.

హ్యారిస్, ఆగస్టు 9:— ఈ క్షర నెల్లీషియా జేతమున క్రిందాభిప్రాయము గల గొంతులను జేతమునెట్టి యల్లములు జరుగుతుండ జూచుమిత్తము లులకత్తర జేతములు నాలుగును నమానములగు సైన్యము సంపుట.

స్ట్రెస్సా స్థితి.

కన్స్టాంట్ నోటిసు, ఆగస్టు 9:— స్ట్రెస్సాలో మిక్ర మండలివారి తరపున వెచ్చని నెలకొట్టుటకు జరగను. కర్ జామ్మిల్వే గారు నిరామింపబడిరి.

యుద్ధ కార్యముల కవరువూచి?

కోపెన హేను, ఆగస్టు 8:— టెల్లిక సంకేతము.— కేసులు కారాగృహాధికారి జరగను క్రిందాభి అను జర్మనుని పట్టి ఆపకెప్పలము నని మిక్రొం దలివారు కోరిరి. ఆకారాగృహములో 8000 మంది కరాను టైపింగు టైపింగు జబ్బు తో ముడిపడిరి.

బెలియములంగీకారము

బ్రెస్సెన్, ఆగస్టు 9:— టెల్లికము చేందలలో సందఱును సంధివరకుల నేర్పిరిముగ నంగీకరించిరి.

బర్మ వాన మహారాజు. — బుగారా కార్యకర్తలకు సభ్యులకు బర్మ వాన మహారాజు వారింకను దక్కాలో నున్నాడు. వారికి కేరళకు స్వస్థముగ లేక. 12 వ తేదీని కాననసభ అక్కడనుకను. కలెక్ట్రా టెడికలు కాలేజీలో పనిచేయుచున్న కర్నూలు బ్రామిగారు వారికి వైద్యసాహాయ్యము చేయుటకై దక్కా వెళ్లి.

ఇండియానా:— నికీ 6 వ తేదీనకి 12,95 26,600 రూపాయలు వచ్చినవి. ఇందులో యధిపతికములు 6711577 రూపాయలు యధిపతికములు కలవు

కాననసభ:— సెప్టెంబరు 22 వ తేదీని సంతక రాష్ట్రముల కాననసభ నానిలాలు పట్టణమునందు గూడును.

కట్టవైదీల బాధ:— ఇండియా వైద్యశాలలో వారంటు అధీపతుగనుండిన విలియము షేరెం గారు కేతువుల స్వాధీనమైనపుడు కురుమ్యులతో జేరి బ్రిటిషు వైదీలకు చాల బాధ వెల్లడగు అనెమిం 19 చాట్టిలు వచ్చినవి. ఎల్లీను గారు ముద్దాయిపక్షమున వారించుచు ఆరేని నిర్దోషిక్యమును రూపుదే నుటకు చాల దూర ప్రయత్నములకుండి సామెలను తెప్పించవలసియున్నది గనుక కేసును చాలకాలమువరకు వాయిదా వేయించవలసివని కోరెను.

తూర్కీ సంతకము.

కన్స్టాంట్ నోటిసు, ఆగస్టు 5:— కురుమ్యు జేతమున బ్రిటిషు వారు సంతకంపవలయును అందోకము నిశచిన్యము నకు విశేషముగా వెరుగుచున్నది. చిట్టదివరకు క్రిందాభిప్రాయము కోరబడునపు డెక్కువమంది ఈ యేర్పాటు నామా దించుమిత్తము పూర్వకురుమ్యులును, పనిచేయుచుకొనిన ఉద్యోగియులును విశేషముగ ప్రయత్నించుచున్నాడు.

బ్రిటిషు వారి బాధాభివృద్ధి.

లండను, ఆగస్టు 8:— వాటిజ్యుసంఘము వారి కెక్కులనుబట్టి నిరుజ్జివాల్లెకెటె ఈ సంకర్షణము బాలై నెలకొనునకు ఏగురుకులలో 4,46,71,0 24వరకును, దిగురుకులలో 44,81,784 సావనమును ఎక్కువ అభివృద్ధి జూపబడుచున్నది. ఎగురుకులందుక, దిగురుకులందుకు ఇంకెక్కుభివృద్ధి యెన్నడునులేదు.

తూర్పు యూర్పు మెరు సైన్యము.

లండను, ఆగస్టు 8:— తూర్పు యూర్పు మెరు సైన్యము రెండవ కటాలము నేడు "సిటీకెఫ్ యూర్పు"లో సైన్యము నుండి బొంబాయికి పయనమయ్యెను.

Calcutta

Exchange of Turkish Coins, CALUTTA, August 10. A "communiqué" says, — Intimation has been received that repatriated civilian prisoners who are in possession of Turkish coins and notes may exchange them at the Calcutta Currency Office for Indian Currency at the following rate, — Turkish pound of 100 piastres, Rs. 13-8-0.

The Punjab Punjab Martial Law Commissions. The Convictions.

SIMLA August 10. A Punjab Government communiqué states: The Martial Law Commissions appointed in connection with the recent disturbances in the Punjab dealt with 114 cases in all, and the number of persons tried by them was 852, of whom 581 were convicted and 271 acquitted. Of those convicted 351 were convicted for waging war against the King, an offence for which a Court cannot, under Section 121 of the I. P. O., pass a sentence less severe than one of transportation for life and forfeiture of property. The rapid restoration of security has rendered possible an early exercise of the powers of clemency vested in the Government with regard both to the other cases of the class above referred to and to a number of cases dealt with by the Commissions. The sentences imposed by the commissions have accordingly been considered by the Lieutenant-Governor and reductions, some of which have already been announced have been ordered in a large number of cases.

Indian News.

In the course of a speech which he delivered at the annual gathering of the students of the Ferguson College Poona, His Excellency Sir George Lloyd inquired: "How is India going to get on unless her best brains take to trade and industries. It was no good talking in phrases unless they were going to put them in practice and try develop India as a great producing country. It was for them to create arts and industries that would give employment, work and wages to their own people and the message he had to give to the Ferguson College that day was "Do not forget the industrial development of your country."

The second special tribunal at Ahmedabad trying the Nadiad derailment case on Thursday heard the further evidence of the prosecution witness Mr. Janubhai Bhaillal, Police Inspector, who, in the course of his evidence deposed that the statements of approvers Motilal and Kalidas had to be divulged for purposes of the identification of the accused and added that he was assured on the 11th May that the Home Rule League Office and its Secretary had no hand in the derailment affair.

The "Bombay Chronicle" understands from a private cable received on Sunday that Mrs. Bannat, Messrs. Surendranath Bannerjia and C. P. Ramaswamy Iyer gave able evidence before the Joint Parliamentary Committee and made a great impression. Mrs. Sarojini Naidu also gave very impressive evidence on women's franchise. Mr. Jinnah is not keeping good health.

Recent high flood in the Banatui River has caused serious damage to seven villages in the Muraroi Thana in the Birbhum District, washing away more than 150 houses and rendering the villagers quite helpless. Many had to run up to the Muraroi railway station to take shelter. On receiving the news the Sub-Divisional Officer of Birbhum and Mr. G. S. Dutt, District Magistrate of Birbhum, arrived at the affected villages and arranged for their immediate relief with the volunteered help of the boys and teachers of the local schools and several public-spirited gentlemen. A Flood Relief Committee has been formed and subscriptions are being collected. The Government has sanctioned Rs. 500 for the relief of the distressed people of the flood-affected villages.

RAWALPINDI, August 10.

A garden party was given last evening by Sir Hamilton and Lady Grant in honour of the Afghan delegates who are leaving for Peshawar tomorrow. In the course of a brief speech Sirdar Ali Ahmed Khan said, — But for the wisdom of the Amir and sound common sense of Sir Hamilton Grant instead of enjoying peace they would have been at war now. Sir Hamilton Grant replying eulogised the services rendered by Sirdar Ali Ahmed in restoring peace.

The Coal Dispute. Fight to the Finish.

The Controller and Men's Demands.

London, August 9. Apparently there is going to be a fight to the finish in the strike of 200,000 Yorkshire miners. The Coal Controller to-day told the men's leaders that it was impossible to concede their demands. To do so would mean a strike in every coalfield in the country for similar concessions. No further conferences with a view to settlement have been arranged. It is believed that the funds of the strikers will only last another fortnight. Already a quarter of a million sterling has been spent on strike pay.

The Yorkshire Coal Strike, No Settlement.

London, August 9. The Conference in London between the Coal Controller, the Minister of Labour, South Yorkshire coal-owners, Yorkshire miners, and the Secretary of the Miners' Federation, with a view to settling the strike at Yorkshire mines, was abortive, meanwhile, the industrial situation in Yorkshire is becoming worse. Arrangements have been made to feed children and families in some districts, where they are half starving. Factories are closing down.

Liverpool Tramway Strike Settled.

London, August 9. The Liverpool Tramway strike has been settled.

Bolshevism in Russia.

International Commission's Report.

London, August 9. LUCERNE:—The Report of the Commission of the International, while strongly protesting against the Allies supporting Admiral Kolchak declares that the International cannot evade obligations, to understand the merits of protest by Russian Socialists against Bolshevik oppression. Therefore, it proposes that a Commission of enquiry shall visit Russia to investigate the matter.

The Silver Market.

London, August 8. Messrs. Montagu's report says:—The China Exchange has shown increasing strength. The official Shanghai rate is 5-7½, but actual business is being done at considerably higher rates. This has imparted a good tone to silver and caused a shortage of supplies for ordinary market requirements which are somewhat considerable.

Profiteering Act. Powers of Board of Trade. Sellers' Responsibility.

London, August 9. The text is issued of the Profiteering Act, 1919. It empowers the Board of Trade to investigate the prices, receive complaints of unreasonable profit, and after hearing parties to issue an order fixing the price, requiring sellers to repay the excess to the complainant, and requiring the complainant to purchase at such price, or, alternatively the Board may prosecute the seller in a court of summary jurisdiction, where he is liable to a fine of £200, or imprisonment for six months. Where a company is convicted, every director and officer is deemed guilty, unless he proves non-complicity. As the Act does not apply to controlled articles, the Board may delegate powers to local Committees, appointed by local authorities. The seller will have the right of appeal to appeal to tribunals appointed by the Board. The Board may authorise the local authorities to trade in articles to which the Act applies. All information is to be treated as confidential. The powers of the Board of Trade will be exercised jointly with the Food Controller regarding articles of food. The Act will continue in force for six months.

Imperial Preference.

Board of Trade Regulations.

London, August 9. The Board of Trade has issued the regulations determining what articles benefit by the Imperial Preference provisions of the 1919 Finance Act, as being of the genuine Empire origin, and fixing the proportions of the value of consignments so benefiting. They state that goods shall not be deemed to be manufactured in the British Empire unless 25 per cent. of the total value is the result of labour within the Empire.

Obituary.

Professor Haeckel.

London, August 8. BERLIN:—The death is announced of Professor Haeckel.

Indian Women Suffrage.

Mr. Montagu's Views.

London, August 8. Replying to a deputation of Indian women, headed by Mrs. Sarojini Naidu, urging the enfranchisement of the women of India, Mr. Montagu said he regarded the question as vitally important, because, if not at present, certainly after the first statutory Commission of Inquiry, it would be a question which Indian men would be in a position to decide for themselves. He had always advocated women's suffrage in Great Britain. The Joint Committee was making a most detailed enquiry into the question. It would be wrong to indicate his own view, and he certainly could not indicate what would be the view of the Committee, but all the arguments, of the deputation would be very fully considered.

The Bakers' Strike. Men Accept Arbitration.

London, August 9. The bakers' Union has authorized the resumption of work where employers are prepared to concede all the Union's demands. It is anticipated that this will immediately relieve the situation, as a number of large co-operative houses, together with many other employers throughout London, have offered to concede all the demands, but hitherto the Union had forbidden operatives to resume. To night's conference of Masters and Men issued a statement, recommending that when the men accepted the arbitration as regards hours and wages, which the employers and the Ministry of Labour favour, and have resumed work, there should be a further conference to consider improvements in the conditions of night work.

Russia

Bolshevist Submarine Sunk.

London, August 7. The Admiralty announces that a Bolshevist submarine has been sunk in the Baltic by two British submarines.

Russia's Food Problem.

Appeal to Agricultural Organisations.

London, August 9. STOCKHOLM:—A telegram from Petrograd says:—The Chief Commissary has issued a proclamation appealing to agricultural organisations for more food. The population is famishing and the prices are fantastic, bread being 120 roubles a pound and sugar twelve roubles a lump. Disease is raging.

Fighting in North Russia.

Russo-British Attempts to Recapture Onga.

London, August 9. ARCHANGEL:—There has been hard intermittent fighting since the Onga mutiny. A Russian force, supported by British gunners, attempted the recapture of Onga, but was attacked by the Bolsheviks, some of whom, disguised as peasants and women got to the rear of the Russians, but the latter escaped into the woods. Subsequently a British monitor anchored off Onga and Russian detachments were landed in the face of desperate resistance. They captured part of the town after ceaseless house to house fighting, but the Bolsheviks were reinforced and forced back the Russians who withdrew after evacuating the refugees. Immediately afterwards two British monitors shelled Onga for eleven hours with seven inch guns, razing the town.

France

Europe's Coal Production.

Inter-Allied Committees Formed.

London, August 7. PARIS:—At a meeting of the Supreme Allied Council in Paris, Mr. Hoover, Food Controller, stated that no coal imports to Europe could be expected from the United States. Consequently the Supreme Council decided to form an Inter-Allied Council for the production and distribution of coal, using Czech and Polish workers in French, Belgian and German lines.

The Tangle at Budapest.

Rumanians Ignore Allies.

Supreme Council's Message to Rumania.

Paris, August 8. The Supreme Council was to-day occupied with a lengthy consideration of the tangle at Budapest, from which city the Allied representatives' reports depict the conduct of all the Rumanians in unfavourable terms. The British General Gordon telegraphs that the Rumanian troops are committing outrages. General Polk, the chief American delegate, told the Council that the composition of the new Government and the manner of its formation would do more to spread Bolshevism than anything else. The Council drafted a telegram to the French Minister at Bucharest for transmission to the Rumanian Government, recalling that the Allies sent a military mission to Budapest to arrange that the Hungarian Government should execute the armistice terms and safeguard the Hungarian population from violence or pressure at the hands of the Rumanian Army. The Council learned on the 6th instant that the Rumanian Generalissimo had presented fresh armistice terms to the Hungarians. The Supreme Council then telegraphed to the Rumanian Government refusing to recognise the Rumanians' right to conclude a fresh armistice, and warning the Rumanian Government against any violation of law or humanity and requesting it to order the Rumanian Generals at Budapest to obey the orders of the Inter-Allied Commission of Budapest. No reply reached the Council, but it was learned that the Rumanian Generals have refused to obey the Commission, permitted pillaging, had established a blockade which was reducing Budapest to starvation, had destroyed the railways between Budapest and Vienna and had committed other violations of the rights of the Allies, and even of humanity. The telegram concludes requesting the Rumanian Government immediately to demonstrate by acts that the inference of the Conference that Rumania has resolved to disregard its authority and separate herself from the Allies is mistaken.

Plebiscite in Silesia.

Big Four to Maintain Order.

London, August 9. PARIS:—It has been decided during the plebiscite in Upper Silesia that the big Four shall send equal detachments to maintain order.

Housing Crisis in France. French Government's Bill.

London, August 10. The French Government has introduced a bill to provide for construction of cheap and healthy dwellings to cope with the housing crisis. It is proposed to spend 500 millions of francs. The conference circles believe that the council of five will not take holiday till the treaties with Austria, Bulgaria and Hungary are settled.

General Pershing Recalled Home.

London, August 9. PARIS:—The Associated Press learns that it is reported here that General Pershing has been recalled home suddenly. The only reason given is that it is believed to be in connection with the strike situation in the United States.

China

China and Japan.

Chinese Peace Delegate's Statement.

London, August 7. PARIS:—The Havas Agency states:—According to an interview with an authoritative Chinese Peace Delegate, the Chinese will not persist in the demand that Japan should hand over the iron mines and coal mines which the Germans were working in 1914, but China will never agree to lose her sovereignty over German built Tsing-tao, although China is willing to make the city an international port like Shanghai.

Sympathy with Koreans

Sympathy for Koreans fighting for their independence was expressed at a dinner given to the Korean Delegation to the Peace Conference.

Cholera in South Manchuria.

A Serious Outbreak.

London, August 8. A telegram from Tientsin reports a serious outbreak of cholera in South Manchuria, especially at Mukden, where numbers are dying daily. Fatal cases have also occurred in Tientsin.

Hungary

New Hungary.

Archduke Joseph's Proclamation.

London, August 8. BUDAPEST:—A proclamation by the Archduke Joseph says:—"Impelled by imperishable love for the Hungarian people and responding to the requests from all sides, I have undertaken the solution of a seemingly impossible situation. I cannot look on while politicians of various interests and party groups are quarrelling over the fate of our poor broken Fatherland. Everywhere complete anarchy reigns in Trans-Danubia, and the Ministry is in office that nobody recognises. Complete stoppage of food supply already threatens a catastrophe, unless the educated classes unite with the sober working classes and peasants to establish order with a strong hand."

The proclamation appoints provisional Ministers, including Herr Stephen Friedrich and General Janusz, as called yesterday, but not including the War Minister. The proclamation says a transitional Government will be formed a few days after the elections. "Let everyone in whose heart still lives a spark of patriotism support the Government with entire devotion in its difficult position. Away with discord, criticism and conspiracy. Let there be unity, understanding and work. Let us immovably trust in a better future for the Fatherland."

Herr Stephen Friedrich, the new Premier, belongs to the Bourgeois party. It is intended to offer portfolios to an Agrarian Party member of the so-called Szegedin Government and Social Democrats. The Archduke Joseph was always a very popular member of the Imperial Family. He resided in Budapest and held an army command in war time. He was among the first at the beginning of the revolution to recognise the new regime, and support Herr Karolyi.

London, August 10. PARIS:—The Havas Agency states:—Arch Duke Francis Joseph has sent a telegram to Clemenceau asking the Allies to recognise his Government.

Food for Hungary.

London, August 8. PARIS:—Mr. Hoover, who is directing relief work in Hungary, has ordered the suspension of all consignments of food to Budapest on the ground that the Rumanians are carrying off all the food.

Popular Agitation.

London, August 8. BUDAPEST:—An enormous and enthusiastic crowd demonstrated all night before the hotel where the new Ministers are staying. They dispersed after singing the National Anthem in an orderly manner. The "Entente" Missions have permitted National flags to be united.

New Hungarian Government.

London, August 9. COPENHAGEN:—A telegram from Budapest says: The new Government has been inaugurated with congratulations on the removal of Soviets.

Portugal

Portuguese Republic.

London, August 8. LISBON:—Senhor Antonio Almeida has been elected President of the Republic.

America

America Demands Withdrawal of Armistice Conditions.

LONDON, August 8.
BERLIN.—The "Tageblatt's" Budapest correspondent says.—The American Government has requested the Rumanian Command to withdraw the Armistice conditions, threatening stoppage of supplies to Rumania.

Canadian Parliament. Liberal Leader.

LONDON, August 8.
OTTAWA.—Mr. Mackenzie King has been chosen successor to Sir Wilfrid Laurier as the leader of the Liberal Party.

Dear Living in U. S. A.

President Wilson's Recommendation.

LONDON, August 9.
WASHINGTON.—President Wilson, addressing the Congress on the dearth of living, recommended the continuation of the Food Control Act with substantial penalties for profiteering, including criminal prosecution. He urged that legislation be passed requiring that foods be released from cold storage and priced the same as when they entered, also a federal licensing system to ensure competitive selling. He appealed for the prompt ratification of the Peace treaty, because permanent relief was impossible while the country was neither at war nor at peace. He said the demands for higher wages were justified if there were no other means of enabling men to live.

Rumania

Rumania and Hungary. Troops Occupy Budapest.

LONDON, August 8.
PARIS.—The Rumanian troops have crossed the Danube and occupied the whole city owing to the expiry of the period fixed for the acceptance of the Armistice.

Allies and Rumania.

LONDON, August 8.
PARIS.—According to the "Echo-de-Paris", owing to the refusal of the Rumanian authorities to receive the Allied Military Mission, the Supreme Council has made energetic representations to the Bukharest Government.

Belgium

Explosion Near Bailleul. In a Munitions Depot.

LONDON, August 9.
LILLE.—An explosion has taken place in the munitions depot near Bailleul. Hitherto, three civilians are known to have been killed and twenty injured, exclusive of the casualties to British soldiers, Chinese labourers and German prisoners.

Belgium Ratifies Peace Treaty.

LONDON, August 9.
BRUSSELS.—The Chamber has unanimously ratified the Peace Treaty.

Turkey

The Mandate for Turkey. A Pro-British Movement.

LONDON, August 5.
CONSTANTINOPLE.—The movement in favour of a British mandate for Turkey is increasing enormously. An Association, largely composed of old Turks and retired officials, is actively campaigning towards this end with a view to an ultimate plebiscite.

Order at Smyrna.

General Sir George Milne has been entrusted with the maintenance of order at Smyrna on behalf of the Allies.

Germany

War Crimes' Responsibility. Allies Demand German General.

LONDON, August 8.
COPENHAGEN.—A message from Berlin states that the Allies have demanded the surrender of the German General Kruke, Commander of the Prison Camp at Kassel, where 3,600 French prisoners died of typhus.

German Tonnage.

LONDON, August 7.
BERLIN.—Germany's mercantile fleet consists at present of 3,755 ships of 724,954 gross tons, of which 105, aggregating 135,673 are over a thousand tons. This means a loss compared with January 1913, of four million tons, or over four-fifths of the whole mercantile marine. What remains, it is said, is barely sufficient to carry on Germany's Baltic services.

Bombay

The "Nankin's" Passengers.

BOMBAY, August 9.
Two hundred and nineteen passengers have arrived by the mail steamer "Nankin" at Bombay to-day. They are not likely to forget their experiences during the six weeks voyage from Home. The "Nankin" was delayed at Port Said owing to plague cases on board, and the passengers' experiences in the segregation camp and hospitals were extremely unpleasant.

Indian Telegrams.

(From our own Correspondent.)

By Wire.

Afghanistan

Afghan Peace and After. Afridis refuse to join Lashkar.

SIMLA, August 11.
A Press Communique says:—There is no change north of the Kabul river. The signing of peace has much impressed the Afridis who, before the news reached them, had sent a definite refusal to Orakzai Mulla Mahomed Akbunozada to join his Lashkar. Piquetes from Sandgi in Pech were heavily attacked on the 8th by the Mahauds while proceeding to take up their position towards Shindil. The enemy apparently numbered about 200 and a hand to hand fighting took place in which we suffered casualties among our Indian ranks.

Heavy Enemy Losses.

The Enemy is reported to have lost heavily. On the 9th some 60 Wazirs were bombed south of the river between Idak and Miranshab, 12 or more casualties being inflicted. Four Mahauds gangs, from 150 to 300 strong, are now reported out Mulla Fazel Dins Lashkar being apparently split up. A bomb was recently thrown into Waza Fort. The small Afghan garrison suspect the Mahauds of having done it under British instigation.

Wazirs Return Home.

Fort Sandeman reports that about 50 casualties are believed to have been inflicted on tribesmen who have recently attempted to threaten this post. The Majority of Wazirs are reported to have returned home and the vicinity of Fort Sandeman is now reported clear of tribal gatherings. Aeroplane reconnaissance on the 10th reports no enemy between Murgha and Fort Sandeman. The cavalry patrols exchanged a few shots with the tribesmen near Musa Kheh. Small raids are reported at Pundpai and Bakhari south-west of Quetta.

Indo-Afghan Peace.

Press Comments.

BOMBAY, August 11.
The "Times of India," commenting on the Afghan peace, says:—Though we have no doubt that they will receive severe criticism in some quarters on the ground that from the British and Indian standpoint they are deplorably weak, we believe them sound and consider that the Government and Sir Hamilton Grant and his colleagues are to be congratulated on them. We can discern in the present circumstances no single reason why we should join the critics who condemn the continuance of the Afghan and frontier policy which as up to the present outbreak has been highly successful for nearly half a century. The well known reasons underlying it are as cogent now as they were after the last Afghan war. The first desideratum in considering the position is caution to prevent anger at the sheer cursedness displayed by the Afghans. There is doubtless risk that the mild temper which the Indian authorities have maintained during the most aggravating phases of the recent trouble may be misunderstood and taken for weakness, but there need be no doubt that the Afghans are more convinced of their littleness compared with us than they confess and their wild speech-making is largely intended for home consumption. The paper hopes the bountiful and compassionate peace which the British Government have thus granted will not only convince the Afghans of the sincerity of their good words, but will be to India Mahomedans one more proof of the groundlessness of their fears that England has in spirit departed from her former friendship for the Islamic world.

United Provinces

Breach on the E. I. Ry.

ALLAHABAD, August 10.
There have been severe breaches on the Jubbulpore section of the East India Railway, consequent upon the recent heavy rains between miles 97 and 99 near Jaitwar station. The line was badly cut in four or five places. The damage occurred on a high bank at a point where it was impossible to effect a diversion from the main line. The bank will, therefore, have to be repaired and in some parts rebuilt before further traffic can be got through. This work will occupy from ten to fifteen days at least involving closing of all traffic between Manikpur and Satna. Luckily none of the bridges has been seriously damaged. The telegraph lines at Jaitwar bridge were washed away, but men were busily engaged throughout on Saturday night in making the necessary repairs, and it was anticipated that the telegraph would be working on Sunday morning. It is understood that from three quarters to a mile of embankment has also been washed away between Satna and Jabalpur, breaking off communications between these two stations. This is the most serious breach of all, but details are not yet available. The Up and Down Bombay mails have been diverted "via" Manikpur and Jhansi over the G. I. P. Railway. No. 4 Down Bombay mail, which was conveying the inward English mails of the 12th July and which was expected to reach Calcutta on Saturday evening, was diverted by the G. I. P. Route "via" Jhansi and Manikpur Junction.

Muslim Education.

Remarkable Awakening.

CAW-PORE, August 9.
Sir Harcourt Butler, speaking here at the opening of the Halim Muslim High School, said he was glad again to testify to his keen personal interest in Mahomedan education in the province. The last nine years had witnessed a remarkable awakening among the Mahomedans, and pupils had increased by some 50 per cent, and over 18 per cent of the school going population were now attending schools in the higher institutions. The out-

turn of Mahomedan graduates had increased by nearly 80 per cent. He believed that a full progressive policy in education would be a policy of prudence no matter what difficulties may intervene at the outset. He thanked the various donors for their contributions and promised a lakh from the Government, equaling the sum collected, for building grant, besides giving other assistance.

Katarpur riot.

Judgment of the Court.

SAHARANPUR, August 9.
Judgment in the Katarpur Bakrid riot case is delivered. Out of 165 accused persons in the case, 8 Hindus, including 3 Mohants, 1 doctor and one aged banker, received death sentences, 135 persons have been sentenced to transportation for life. These included the sons of the chief pandas, priests, municipal members, zamindars and bankers. The municipal secretary of the Hardar Union and a Hindu Sub-Inspector of Police got seven years' rigorous imprisonment each. Twenty persons were acquitted.

The Next United Provinces Legislative Council Meeting.

NAINITAL, August 11.
The next meeting of the United Provinces Legislative Council will be held at Nainital on Monday the 22nd September.

Central Provinces

Liberal Grant for Purchase of Cloth to the Poor.

NAGPUR, August 11.
A representation is made by the Chief Commissioner, Central Provinces that the board of management of the Indian peoples' famine trust fund has made a liberal grant of Rs. 1,00,000 for the purchase of cloth for the poorest classes of the people in the districts of the Central Provinces which are affected by famine and scarcity. The grant is not only opportune but will go far to mitigate the distress of the people who are unable to buy proper clothing. The cloth will be distributed through the district committees specially constituted for the purpose.

Simla

Influenza Epidemic.

SIMLA, August 11.
A press communique says:—It is proposed to issue a brief telegraphic bulletin regarding influenza each Monday so long as the need for such information exists. The following is the latest information regarding the prevalence of influenza. The infection is apparently widespread in Burma, Madras and part of the United Provinces, but the disease is mild in type. In Burma 28 towns reported cases and some mortality. During the week ending July 26th there were in all 158 deaths due to influenza and 107 of these were reported from Rangoon city. The total mortality for all towns was 921, which is equivalent to an annual death rate of 63.96 per mille of the population. During the week ending 2nd August 145 deaths from influenza were recorded and the number of infected towns fell to 18, in the Madras presidency influenza is reported from Madras city, Tanjore, Madras, Bellary town and cantonment, Calicut, Berhampur, Parakkimedi, Ruskunda Aska and Dharsakota. The last four are in Ganjam district. For the week ending 1st August 116 deaths were reported from Madras city, Calicut, Tanjore and Madras of these 107 were from Madras city and Calicut. In the United Provinces infection is reported from Lucknow. Two tahsils in Ghazipur district and the Jails in Benares the Bijnor district jail and in Seohana town in Bombay cases are still occurring in the Bombay city and it is possible that infection exists in Poona, Amedabad, Surat and Sholapur towns. The Punjab is reported free from infection and no reports have been received from the Central Provinces, Bengal Bihar and Orissa and Assam. Mild cases are reported from the Dalhi. Taking the four principal ports Bombay, Calcutta, Rangoon and Madras the influenza mortality during July has been as follows for the week ending the 5th July:—Influenza 154, Total mortality 2361 mean of 5 years for the week 1444. Week ending the 12th July 161, 2614 and 1523. Week ending 19th July—211, 2503 and 1648. Week ending the 26th July 241, 1624 and 1126 excluding Bombay figures not received. Although the total mortality is above the mean of 5 years it is much below the figures recorded in the corresponding weeks of 1918. From countries outside India little information is available but there is no evidence of a pandemic. In Great Britain figures are available up to the week ending the 5th July. From the 96 great towns in England and Wales only 12 deaths were reported in that week. In the week ending 13th April, 468 deaths from influenza were registered. Since that date there has been uninterrupted fall in the mortality. The figures for the week ending 5th July is well below the mean of previous years. In Cape Colony during the first half of June, 2,998 cases of influenza including 261 cases of pneumonia were reported and there were 224 deaths.

CALCUTTA, August 11.
The Hon'ble the Maharajadhiraj of Burdwan, the member of the Executive Council, is ill at Decca where the council meets to-morrow. Colonel Browne from Calcutta Medical College, has proceeded to Decca to render medical aid.

Total subscription for the New Indian Loan up to the 6th August 1919 are Rs. 12,95,26,600 inclusive of Rs. 67,15,575 in the shape of war bonds.

BOMBAY, August 11.
The General superintendent, Eastern Telegraph Company Ltd., reports the following delays in transit on cablegrams:—Bombay to London—Full rate—2 days, deferred 3 days. London to Bombay—Full rate—1½ days, deferred 2½ days.

World's News.

(Reuter's Agency.)

England

In the Lords.

The Punjab Riots.

LONDON, August 11. In the House of Lords, replying to Lord Russell, in regard to the sentences in connection with the Punjab riots, Lord Sinha announced the communication of Harkishan Lal's sentence and pointed out that the original sentence was only a sentence which could be given if the accused was found guilty of the offence with which he was charged. He laid stress on the reduction and commutations of sentences, and declared that the time had now arrived for the revision of actions, necessarily prompt and probably hasty, which were taken to restore order with a view to ensuring the confidence of the well-disposed; that the action had been adequate and not merciless. Mr. Montagu had been constantly communicating with the Government of India by cable, and he had every hope that a definite announcement with regard to the promised inquiry would be made shortly.

India in Parliament.

Statement in the Commons.

Mr. Montagu's Assurances.

LONDON, August 7. In the House of Commons to-day, Mr. Montagu stated that the appointment of an Indian to the Indian Army Committee was being considered. He promised to communicate to Lord Esher the suggestion that the evidence of Indian Officers at Hampton Court should be taken. He understood that the question of offer by the Government of India to receive private silver would be submitted to the Currency Committee. The latter considered that the terms of reference gave all the scope necessary. He was communicating with the Government of India with regard to the enquiry into the recent events in the Punjab and hoped to make a statement shortly.

Hindu Remarriage Bill.

Government of India's Responsibility.

LONDON, August 7. In the House of Commons, Mr. Montagu emphasised that the Government of India was not responsible for the Patel Marriage Bill and was in no way committed to support it, but as it had received a certain amount of support from the non-official members, the Government of India had taken steps to obtain the full opinion of the Hindu community before the Bill was proceeded with. The Government of India must make up its opinion about the Bill. If ever it came up for sanction or vote, the Bill would be treated as a private member's un-official bill.

N. W. Frontier Casualty Reports.

LONDON, August 7. Replying to a question in the House of Commons, Mr. Montagu stated that it was not the case, as far as he was aware, that no casualty list for the North-West Frontier operations had been published for over a month after the 17th May. Reports of casualties were immediately communicated to the next of kin. He promised to inquire into the cases to which Colonel Yate referred, where even the wives were not officially informed of their husbands' death.

Mr. Montagu stated that any member of the India Council was free to give evidence before the Joint Committee.

The Tea Trade.

LONDON, August 7. The Tea Brokers' Association says that over 102 million pounds of tea were bonded on the 31st July, compared with 55 millions on the same day last year, but the congestion at ports is hindering distribution, and tending to maintain the prices.

Received by the King.

Son of the Ruler of Bahrain.

LONDON, August 7. The King received to-day the son and grandson of the Ruler of Bahrain, who presented a victory sword to the King.

Attitude of the Allies.

LONDON, August 8. The Supreme Council has not only refused to recognise Rumanian's right to impose fresh Armistice terms, but has also pointed out that the exaction of reparations and indemnities was vested in all the Allies. American circles are indignant at Rumania's action, and predict that it will disastrously affect opinion in America. French circles take a less serious view and think that Rumania will not refuse to comply with the decision of the Peace Conference. It is urged in judging the startling course of events, that the fact should be remembered that Rumania is an Ally and Hungary an enemy.

The Coal Mines Bill.

LONDON, August 8. The House of Commons has passed the third reading of the Coal Mines Bill, establishing a seven-hours day.

American Labour Trouble.

President Wilson's Action.

LONDON, August 8. WASHINGTON—President Wilson has written to the Director of Railways, authorising him to adjudicate on the demands of the men in railway shops for higher wages as soon as unauthorized strikers have resumed work.

New York-Dewaven Railway.

A telegram from Boston says that traffic on the New York Dewaven-Hartford Railway has been suspended owing to a strike of 10,000 men in the shops.

Stockyard Workers' Threat.

A telegram from Chicago says,—A hundred thousand stockyard workers threaten to strike, unless the guards stationed in the yard to prevent racial rioting are withdrawn. Hundreds of Whites have left work owing to 3,000 negroes returning to work protected by the troops.

Rioting in Brooklyn.

A telegram from New York says—A strike of street railways in Brooklyn led to rioting, in which several were shot and many injured.

Actors on Strike.

The actors have struck for the recognition of their Union and for extra pay for acting more than seven times weekly. The principal theatres in Broadway are closed.

The Premier.

Mr. Lloyd George Explains Absence from Commons.

LONDON, August 6. Replying to the criticisms of his absence from the House of Commons, Mr. Lloyd George said that with the pressure of the subjects demanding claims of study, for instance the coal trade policy, profiteering and agricultural policy and Ireland, it was impossible for him to take part in the debates in the House daily. Mr. Lloyd George stressed that the Government scheme for Ireland would be introduced as soon as possible, but not before the recess.

The Profiteering Bill.

LONDON, August 6. The Profiteering Bill has been introduced in the House of Commons.

The Indian Contingent.

Visit to Portsmouth Dockyard.

LONDON, August 7. Six hundred and fifty officers and men of the Indian Contingent visited Portsmouth Dockyard to-day and went on the warships "Republie Barham" and "Queen Elizabeth."

British Finances.

Less Favourable Position.

Mr. Chamberlain's Reply to Critics.

LONDON, August 7. In the House of Commons, replying to members emphasising the seriousness of the financial situation, Mr. Chamberlain denounced unreasonable circles endeavouring by direct action to overthrow Parliament. The Government would take whatever steps were required in the matter. The situation needed the goodwill and active assistance of the whole community. The expenditure must be cut down and production increased, or we would become nationally bankrupt. The Budget position, as regards the balance between expenditure and revenue had become seriously less favourable than when the Budget was introduced. Many new large items of expenditure had been sanctioned, namely, pensions amounting to half the pre-war expenditure, increased pay for the Army, Navy, and Police and bonuses for Civil Servants. Moreover there was the continuance of the Ministry of Food involving the trading capital of seventy millions, which was consequently not yet refundable to the Treasury. Mr. Chamberlain emphasised that next year would not become normal. He foreshadowed fresh taxation unless drastic reductions in expenditure were effected. He appealed to the House to exercise the closest vigilance as regards new expenditure. It was his policy to reduce and end subsidies as soon as possible. Mr. Chamberlain emphasised the need for increasing production at reduced cost in order to get entry into good markets that could pay for supplies. The adverse exchange in America was a danger signal. Unless it was rectified shortly, everyone from the richest to the poorest was in for a very bad time. The Government was determined to stop reckless waste, institute rigorous economy, and cut down expenditure. There was no need to fear that the Government was embarking upon a hazardous policy of nationalising everything. There was nothing in the situation beyond the nation's control, given wartime resolution and the public spirit of unity.

The Irish Question.

Replying to Sir D. Maclean as regards the Irish question Mr. Lloyd George declared that the Government would submit its policy to Parliament at the earliest opportunity after the recess. He could not accept the Labourites' suggestion meanwhile to withdraw troops from Ireland as the Government's responsibility for law and order was plain. The present national position was grave owing to the prevailing spirit of irresponsibility, but if everyone, throughout the land put forth his best exertions as he did during the war, we should emerge triumphantly.

Mr. Chamberlain urged cutting down the expenditure to the narrowest limits.

London Police.

LONDON, August 5. An overwhelming majority of the city of London Police have forward to the Commissioner a resolution of thanks with regard to his support of better pay, repudiating strikes and recording unswerving loyalty.

British Labour Trouble.

Situation at Liverpool.

LONDON, August 7. This industrial situation in Liverpool is remarkably brighter. The possibility of a general strike is now considered remote. The city has resumed normal life, except for the tram and bakeries, which have not yet resumed. The Dockers' Union and the Municipal workers have followed the example of the Railwaymen deciding not to support the Police. A deputation of Trade unionists interviewed the Lord Mayor and requested the re-employment of the dismissed Police. The Mayor declined to intervene in the dispute, but undertook to advocate the calling of a conference between the Deputation and the Watch Committee.

Ulster And Politics.

Revival of Political Organisations.

LONDON, August 9. Sir Edward Carson, presiding at a special meeting of the Ulster Unionist Council, in Belfast, dwelt on the necessity for preparedness in Ulster to prevent encroachments on their liberties. The meeting decided to revive the Ulster political organisations, including the Unionist Clubs which were in abeyance during the war and to commemorate "Covenant Day" by religious services throughout Ulster on the 29th September. It has been arranged that Sir Edward Carson shall inaugurate a political campaign in September.

Indian Reforms Bill.

Joint Committee's Inquiry.

Sir Frank Sly on Position of Europeans.

LONDON, August 8. At to-day's sitting of the Joint Committee, Sir Frank Sly said that he believed that the proposals of the Southborough Franchise Committee satisfied responsible opinion in India. He did not think it possible to give Indian workers direct representation on the Legislative Councils. Mr. Madhava Rao's opinion that India was able to dispense with Europeans, was certainly incorrect. He believed that the agitation against the Civil Service was largely political in order to strengthen Indian claim to responsible Government. He would be very sorry to think that Mr. Madhava Rao's view reflected the more sober opinion. He thought that too limited a franchise was more dangerous than too extended a one. He estimated that between ten and twenty per cent, of the population understood the question of reform. The remainder were entirely ignorant about them.

Replying to Mr. Montagu, Sir Frank Sly said that a large majority of the Civil Servants in India loyally accepted the pronouncement of the 20 August. Some honestly believed that the proposals of the Report exceeded what was desirable at present. Others believed that the Report went on wrong lines, and that diarchy would make it more difficult to proceed on satisfactory lines. Others believed that the scheme was justified and that there was no satisfactory alternative. He believed that the Civil Servants were genuinely frightened by the recent criticism, and feared that it might be difficult to make the scheme a success, even with the best will, owing to racial prejudice and they desired safeguards for their position. He said that if he were a young man choosing a career, he would undoubtedly enter the Civil Service under the scheme.

Ill-Treatment of Kut Prisoners.

Terrible Stories.

LONDON, August 8. Terrible stories of the ill-treatment of Kut prisoners were told at the court martial of William Fratell, a Eurasian warrant officer in the Indian Medical Service, against whom nineteen charges were brought involving the heartless treatment of British prisoners in the hands of the Turks after the fall of Kut. A witness spoke of a place at Bagdache called "The Dead House," where the bodies of British soldiers were heaped, some naked, and all filthy, also a dirty verminous tent called "The Death Trap," where men suffering from dysentery lay filthy and helpless, and unattended, till they died. Men too sick to work were flogged. Out of the forty sick entrained from Bagdache, dirty, foodless and waterless, the children died. Witness stated that the sick lay on the ground outside the hospital for hours before Fratell went to see them and often they died before he saw them. Fratell approved of the conduct of a German, who ill-treated the British sick. Out of 598 British soldiers from the hospital in June to September, 214 died. Mr. Elkin, defending the accused, announced that he would probably ask for a lengthy adjournment in order the witnesses might be fetched from India and Mesopotamia.

British Trade Booming.

LONDON, August 8. The Board of Trade returns show that exports have increased by £44,671,024 and imports by £4,430,794 as compared with July of last year. The Trade returns surpass all previous records, both as to imports and exports.

Food Control in Britain.

LONDON, August 9. The Food Controller announces the resumption of the control of the distribution and prices of imported bacon, hams and lard.

Troops for India.

LONDON, August 8. The Second Battalion East Yorks left Plymouth to-day for Bombay on the "City of York."

The Police Strike Over.

Commissioner's Announcement.

LONDON, August 9. The Commissioner of Police announces that the strike is over and annual leave is being resumed. He congratulates all ranks on the way they upheld the traditions of the Force.

గ్రంథాలయ సభలు

చెన్నపురి

ఆంధ్ర ఆంధ్రజాతి గ్రంథాలయ మహాసభా కార్యదర్శి గోనుగుంట్ల వెంటిటలబ్రహ్మణ్యంగారిట్లు వ్రాయుచున్నాడు: పాఠశాలలందు ఎందఱునక నీడ యనక పగలెల్ల నేద్యము చేయు రైతును, చెన్నుటలకార చేతులువంచి సమ్మెటలచే సాగగొట్టు కార్మికులను, విద్యార్థులకులయిన నేగాని భారత దేశము ఎప్పటియట్లు లోకమునంద గ్రంథాలయము వహించి సర్వకళ లకు నాటపట్టు, విద్యార్థులకుల కాలవాలమై తనరారజును. మన తోటకాశరి, మనకుమ్మరి, చాకలి మొదలు గాగల వారెల్లము విద్య నేర్పినవారుగ నుండవలయును. ఇయ్యది సమకూరు పెట్టు?

ఇంగ్లాండున పౌర గ్రంథాలయములు పౌరకాలిక విద్యసంపాదకులను, విశ్వవిద్యాలయ గ్రంథాలయములు పెక్కులు ప్రతిపాఠకాలయంగు గొప్పగొప్ప ప్రకారములు గలవు. ఆమెరికా దేశమున భర్తగ్రంథాలయము లిన్నియున్నవని చెప్పు నేరకెరికము. జర్మనీయందును చాల పెద్దవి. ఫ్రాన్సు దేశమునందును గ్రంథాలయములు ఆకారమున విన్న పట్టణముల బోలియుండును. మనదేశమునందన్ననో (పాఠశాల విద్య) కేవలము చాలదని మన ప్రభుత్వమువారు చెప్పుచున్నారు. ఇక వారు ప్రజాస్వామ్యముయొక్క వృద్ధిగోరి భర్తగ్రంథాలయముల స్థాపించుటకు ముఖ్య కలలోని వార్త. మున్మునీపాలిటివా లేమిచేయుచున్నారని ప్రశ్నింతుమా? వారియంటలు సాగి రావు సాగినను చాలింపటి భవనముండను. దేవాలయభర్తకర్తలను ఈయద్యము తలకెక్కినే ఎక్కడు. ఇన్నియు వారిచేప్పి న లెక్కకట్టికట్టుండును. క్లబ్బులయందును గ్రంథాలయముల నుండు గ్రంథముల దాము మి కొద్ది. గ్రంథము లెల్లరకును లభ్యములు కావు. శిశు విద్యాలయ గ్రంథాలయములు నల్లెఱుండు దేశభావలకు సంబంధించిన గ్రంథములే అరుదు.

ఇక గ్రంథాలయములు దేశమునకును నెలకొల్పబడ కలయునన్న మార్గ నెట్టిది? ఆమెరికాయందువలె ఆంధ్రా కార్మికులందరి భార్యకులను రాజునిన మనదేశ మాపాపమున కెట్లాడికట్టుకొనను? ఏటేటను మహామారి మొదలగు ఈతివాధ లచే పీడింపబడుచు లన్ననూ! రాయచండ్రా యని మొల తెల్లుకొను పుత్రులను నెలకొలది గొప్పయిన నిడుకొని భరించుచున్న దేశమున భవమొక్కడనుండి వచ్చును. ఇక మార్గ మే యున్నది. ఎటుబోయినను దిక్కులేనివారల మయితిమి. ఇట్టిదేశమున ప్రతిపాఠకును విద్యార్థులందఱు కైట్టు భావమెట్లు అభివృద్ధి జెందును. ఆమెరికాయందలి కఠనమందిరములను ఆచరణ వీరువారు జల్లలను చూపు పటముల చాచితిమేని అబ్బురచుచున్నది. నేటి బాటచే రేపటి పెద్దలని నమ్మిబాటచుకు బాలి కలకు ఎల్ల విధముల గ్రామ్యమగు రీతిని బొమ్మలను చిన్న చిన్ని పాత్రలములను సమకూర్చి భూకంతుల జేయించున్నారు. మనదేశంకై మనము చేయించున్నదే?

ప్రభుత్వపు టాదరణచేయే మనయాంధ్రు లీ యద్య మును నెత్తివైచేసికొనిరి. అయిదువత్సరముల నుండి ఏటేట సభల జరిపి కేంద్ర గ్రంథాలయము నొక దానిని స్థాపించి లోకమున కంతుకును ఆకర్షణమును గొలుపు విధమున నుమారు 800 గ్రంథాలయముల స్థాపించి జనులకు నుబోధమగురికిని విద్యగల ప్రయత్నముచేయుచున్నారు. గ్రామ భర్తాదాయముల మూలమున కొంత భవనము చందాల మూలముగ కొంత దిగ్విజయము నేకరించి సకలపాట్లపడుచు ప్రతికల్పించును ఒకటి రెండు గ్రంథాలయములను స్థాపించుచున్నారు. ఇయ్యది ఆంధ్రులకు గౌరవదాయకమని నమ్ముచున్నాడను. ఆంధ్రులు కార్మికుల గలవారని వారి కల్లెటూరి గ్రంథాలయములే చాలుచుండును. మన కర్తవ్యమేమి? ఇకరహింసలను నీయుద్యమము ప్రాకునటుల చేయవలయును. దేశభక్తయము పల్లెటూరి గ్రంథాలయములకే అంతర్గతమై యున్నదని మనము చాటువలయును. అయ్యదియే మన సంకేతము. ఈయద్యకు త్రెవ్వమున వారికి బోధింపవలయును. వారియందు నూతనోద్ధృతము పురికొల్పి కార్మికభారమునకు కడంగునటుల జేయటయే మన భర్తము.

దేశవాదయందు స్థాయిసంఘమువారి ప్రోత్సాహమున నీ సంవత్సరము చెన్నపురియందు జరుగవచ్చు ఆంధ్రఆంధ్రజాతి గ్రంథాలయ మహా సభ ఆహ్వానసంఘమువారు అభిల భారత సమాజకే కేంద్రీ సమకూర్చు నద్యమిందిరి. అందువలననే పాఠశాలముగ మే నెలయందు జరుగవలసిన సభను ఆలస్యముగ

జరగవలసికల్పించి. అభిల భారత సమాజకేమునకు బోదా జేయున సంస్థానపు గ్రంథాలయములకు మ్యారేటరుగనున్న (శ్రీ. జి. ఎస్. కుడలూరు గారు బి. ఏ. యల్. యల్. యల్. బి. అగ్రాననాధి కర్తము వహించ సమ్మతించిరి. వీరు గ్రంథాలయ నిర్వహణము నందును స్థాపనలందును బాగుగ నాని లేవన వారు.

ఆంధ్రజాతి గ్రంథాలయోద్యమమునకు మార్గదర్శియై అద్వానీ దోమాదము నొసంగి వృక్షముగ పెంపుజేసిని శ్రీ నూని వేంకట సరసింహంకంతులగారు ఆంధ్రజాతి గ్రంథాలయ మహాసభకు అధ్యక్షత వహించునున్నారు.

ఈ సభలతోపాటు గ్రంథాలయ క్రంద్యమును, వ్రతీ కా క్రంద్యమును జరుపు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. కుడలూరుగారు న్యాయముగ గ్రంథాలయ క్రంద్యమునకు కలయు కరికర కన్తువుల నంపి కలయు ప్రయత్నముల నుభయ దునని వ్రాసియున్నారు. ఆంధ్రులెల్లరు తమతమ అనుభవములకు మహా సభయందు చెప్పిననే కాని గ్రంథాలయోద్యమము పెంపొంద నేరదు. సభలు అట్టియె అభవన జరుగ నున్నవి. అత్తరి ఆంధ్రు లెల్లరును మార్గ కొలది రాజధాని పురమున కేంద్రీ సభలను జయప్రదముగ జరుపవలసి యున్నది.

ఏలూరు

(మా స్వకీయ విశేషము యొద్దకుండి)

వైను చేర్చును.

ఏలూరు, ఆగస్టు 6:—ఈ పదవికి ఎన్నికలు నాలుగు వర్గాలయందు జరిగినవి. తుదకు ఇంతుకై ప్రయత్నముచేయుచున్న సోమంచి సీతారామయ్య బి. ఏ. బి. ఎల్. యు. కుట్ల సూర్యప్రకాశరావు బి. ఏ. గారలు సంప్రదించుమొన కనినజేసి తమ వికాలవృద్ధమును ప్రకటించి అందఱకును మార్గదర్శకు లయిరి. బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణకేర భావమును మఱచి వీరుభయములకు తమ పదవిని బట్టి వేంకటాద్రియ్య నాయుడు బి. ఏ. బి. ఎల్. గారి పక్షమున వదలుకొనిరి అనగా ఏ పోటీ లేక శ్రీ నాయుడుగారు ఏగిరిముగా పురపాలక సభ్యులందఱివలనను ఎన్నుకొనబడిరి. శ్రీ నాయుడు గారు కాంత స్వభావులు. నిష్కలంక వ్యవస్థలు. ఉత్సాహ పూరితులు.

కాటకము.

మా పుణ్యములన పెద్దాడ కృష్ణరావు ప. తు. గారు మా యూరునకు తహసీలుదారుగావచ్చిరి వీరు దయాద్రావ్యు దయులు. వీరు కరిపాలనలో బీదలు కనుపురండ్ల నన్ను తినుచున్నారు. చుట్టని కొదావడివిద్యము రూపానుకు 7 నేర్లు ఆమ్మించుచున్నారు. సన్నాటడము ఢిల్లీగోగములు మల్లెలవంటి విద్యము చులకనగా రి అకన్న నేర్లు దొంతువు న్నవి. మూలము రెండు విద్యపుజేపాటు పెట్టించినారు. ఇకర బీదలకు రికలపు. వర్తము, రయియు దాచియించి కందలు నేలు బస్తాల భాగ్యము స్వాధీనముచేసికొని విద్యము ఆడించి సరసముగా విక్రయించుచున్నారు. ఇట్టి సజ్జలు తనివో వర్తముల రయియు భరలను వెంచి బీదలకుమాడ్డుటకునిధ్యము గానున్నారు. ఇచ్చట వీరు మఱికొంత లాల ముండి యడల ప్రజలకు మహాపకారముగ నుండును.

వివరము.

వ్రతీవోటను ఈజ్యము త్వరితముగా వ్యాపించుచు న్నది. ఇంటింటును నాలుగయిదు మంచములుగలవు. ఒక్కొక్క ఇంట ఇద్దరుయ్యగురు చనిపోవుచున్నారు. బీదల మందు దొరకక బాధపడుచున్నారు. కట్టణము దుడ్డినీలో నున్నది. నిరుడు శ్రీ రామచంద్రారావుకంతులగారు చక్కని ఏర్పాటులను చేసిరి.

హిందూ యువజనసంఘము.

కడవిస నాలుగు సంవత్సరముల నుండియు సనేకసభలను జరిపి వ్రతీవోటయొక్కరములకు పనులను చాల చేసి అందఱయొక్క మన్ననలకును పాత్రీయయిన ఈసంఘము ఇకప్పుడు హాయిగా నిద్రపోవుచున్నది. మాజీకులారకు తెప్పించి బీదలలో నుంచి పూజించుచున్నారు. ఉన్న ప్లేట్లతోనే చాలవని చేయవచ్చును. కాట్టిదక్కలును, కార్మిగిర్వానక సభ్యులను తటస్థముగా నుండుట విచారముగా నున్నది. మాజీకులారకులో నధ్యక్షమైన మానవనీనను చేయవచ్చును. జేతురుగాక.

నిమ్మజాతులు

అజుగురు విద్యార్థులు అన్నరకరకులలో చదువుచు న్నారు వీరిసహాయమునకయి కాశ్యేరరావుకంతుల బి. ఏ., బి. ఎల్. గారు మొదటివాయిదారు 50 లా విరాళము కంపిరి. కంతులగారి జేభాభిమానము మిక్కిలి కొనియాడదగియున్నది.

రాజ్గోలు

(స్వకీయ విశేషము యొద్దకుండి)

కాలమానము.

రాజ్గోలు, ఆగస్టు 6:—ఈయద్య గోదావరికి నీరువచ్చు నూచనగా చలిగాలి విసరినది కాని వానమాత్రము కురియుట లేదు. కాలవలకు నీరు కష్టము అగుచుండుటచే డోప్పలయి పోయినవి. కాని సస్యములకు కొన్నికొన్ని పోట్లు తెరువుపట్టుచున్నవని రయియు చెప్పుచున్నారు.

ఆరోగ్యము.

మొత్తముమీద మా తాలూకా ప్రజల ఆరోగ్యము మిక్కిలి తక్కువయని చెప్పవచ్చును. ఇదివరకు మహాదికము మొదలయిన వ్యాధులుపట్టి పీల్చి పీల్చిచేసినవి. అంతలో తిరిగి ఇకల్లాయెంజా జ్వరములు ప్రారంభమయినవి. ఈ జ్వరముల కలన చాలమంది జనులు చనిపోయిరి. ఇప్పుడు చాలవరకు తగ్గినవి గాని ఇంకను కొన్ని గ్రామములయందు జ్వరములున్నట్లు తెలియవచ్చుచున్నది.

కలవు బాధ.

కలవు నానాటి కలికయించుచున్నది. భాగ్యము బస్తారు 10.0-0 లా దాటి 18-0-0 ల వరకు గ్రామమున కొక్క భరగా నున్నది. విద్యము రూపానుకు నుమారు 4 నేరులయ్యుచున్నాడు. ఏ చిట్టము పడియో నర్నాపురము తాలూకానుండి కొన్ని విద్యము తెచ్చుచుండబట్టిగాని తనివో ప్రజలు మాడిపోయియుండురు. తహశీలుదారు గారు భద్రాచలము కైరా గ్రామములకు పుత్రులై ఇంకను భాగ్యము రయి కుల యొద్దకుండి తీసికొనుచు నే యున్నారు. భాగ్యపుధరయే కాక మిగిలిన వస్తువుల భరణముకావ నిరీతియుగ నే యున్నది.

పాఠశాల.

మా పురమందలి మోన్ములలోని తరగతులకు తగిన పోటులేక యీయద్య క్రిందిపాఠశాలకు తిరిగి కిరగోనులో పెట్టిరి. పాఠశాల తయారగుచున్నది. సిద్ధమయిన వెంటనే తిరిగి ఇచ్చటకు మార్చబడును. మోన్ములనకు క్రొత్త ఉపాధ్యాయులు వచ్చిరి. బాగుగా జరుగుచున్న దని తెలుపుటకు సంతోషించుచున్నాము.

విద్యాకాళి.

ఈ మధ్య మాతామతాళు క్రొత్తగా ఒకనలు అనిస్త్రాటు ఇన్స్పెక్టరుగారిని నియోగించినారు. ఇట్లు చేయుట ప్రారంభ విద్యాపాఠశాలల కెంతయును పకారమునకు నిస్సంకయము.

నారాయణదేవరకేరి

(ఒక విశేషము యొద్దకుండి)

కాలమానము.

నారాయణదేవరకేరి, ఆగస్టు 7:—రమారమి రెండు నెలలకొందట తొలకరించినదాని అప్పటికుండియు వాక కురియలేదు వ్యవసాయపు పనులు శ్చిగి జరుగుటలేదు. అచ్చటచ్చట వేసిన వైద్యైవోవుటకు సిద్ధముగానున్నది.

కలవు

కిరస నాయిలు కరువు తగ్గినది. తిరువర్గాములకు భరణు దివదమువ్రత్త మూసీతిలోనున్నది. వర్షాధముల దొంతుటకు ర్తము. భరణు హెచ్చుచున్నది. కూలిపనిచేత జీవించు వాండ్రకు కూలిదొంతుట దుర్లభముగా ఉన్నందున తిరువర్గాములేక అనేక విధములుగా వ్యధలుపడుచున్నారు. పుభుత్వమువారు కరువు నివారణమునకు భరణు తగ్గుటకు కావలసిన సదుపాయములకు జేయ ప్రార్థితులు.

రిడింగు రూము

వీనికి కొందరు పెద్ద మనుష్యులు ప్రోత్సాహముకలిగి కొన్ని నెలలు సహాయముచేసి యే కారణముచేరినో వదలుకొనిరి.

రథోత్సవము

ఈ గ్రామానికి రెండుపుల్లంగులూరులలో నున్న కొండమీద కొంక పేక్ష్యస్వాములు, అంజనేయస్వాములున్నారు. వ్రతీవర్తము జరుగు వ్రతీవర మీ నెల ర వ తేది శ్రీ వేంకటేశ్వరస్వాములవారి రథోత్సవము, బ్రాహ్మణుల సుతర్పణములు జరిగినవి. మరునాడు రి వ తేదిని డోరిలో నుంచి అంజనేయస్వాములను ఆ కొండమీదికి పిలుచుకొనిపోవుట జనులందఱు తమ యోగ్యతానుసారముగా ఫలహారములు తీసికొని పోయి, అక్కడ తినివచ్చుట కంప్రదాయము.

గ్రీకోరీపుగారి వార్త.

లండను, ఆగస్టు 6:—కీపునుండి వచ్చిన హెల్మింగు భోక్త్య సంకేతము. యుక్రేనియను నేనాని గ్రీకోరీపుగారు చంపబడిరిని బోల్షెవిష్టులు కొంతమందివలన తెలియుచున్నది.

సంఘమురాచార సంస్కరణమునకు మార్గము
చింతన జదివితీరవలయును. కల 0...
అంధకృతికారాజ్యమును, ?

వి స్వల్పము! సీసా 1-కి 0-8-0 అణాలు మాత్రమే!! గుణ మధికము!!

పంచభాషను చూచికొనిన

మోసము కలుగదు.

అమృతం

జనము

అన్ని నొప్పులకు

పరమాషధము.

తలనొప్పులమాన్వహ. జాయపుపోట్లబాపున. పొర్వపునొప్పుల బారదొలును. పోట్లను బోగొట్టును. ఇది యిది యననేల సకలవిధమైన నొప్పులకు సంజీవినివంటిది. కనకమాలికలచే హిందూతాళమందు తయారు చేయబడు మంచిమందు. దీనిని విశేషములలోని అనేకులు వాడుచున్నారు. గొప్పగొప్ప వారిచే నేలదే నేల యోగ్యతా జిత్రములు పొందియున్నది. అన్ని దుశాణములలోను చిక్కగలుగు. ఒకసారి పరీక్షించి చూడుడు.

తామర తైలము

తామర, తీట, ఏనుగుగడ్డ, దురద, ఉంగరములవంటివట్లు, రసికారట, మెంట్రిక లూడిపోవుట మొదలగు చర్మరోగములను వాడనము చేయగలదు. రాజారాణి బొమ్మను చూచికొనుట మంచిది. తెల 0-8-0 అణా మాత్రమే.

మోహి నీ తైలము

శ్రీ పువ్వులు వాడుటకు యోగ్యమైనది. రీతులములు నూనెగల సీసా 1-కి రూ 0-12-0.

దంత చూర్ణము

పంటి నొప్పులకు దివ్యవషధము; నువ్వానగలిగియుండును. సర్వసామాన్యముగ వాడుటకు తగియున్నది. దర్శి 1-కి తెల 0-2-0; 12-కి రూ 1-2-0 అ.

అమృతం జనము డిపో,

109, ఫ్రెరిరోడ్డు, ఫాల్గు, బొంబాయి. 6, తంబుశెట్టి వీధి, మద్రాసు.

ప్రకటన

మహా మహాపాథ్యాయ కొక్కండ వెంకటరత్న కవి విరచితములైన అమృతములైన ఈక్రింది గ్రంథములు గలవు. ఆంధ్ర భాషాభిమాన శివరై నగ్రంథముల నమ్మకయించుట వెట్టెదచేసి వెంకటరత్న కవి కుటుంబమునకు దగిన భవనహాయ మునజేసి గ్రంథముల విడుదలమై సర్వస్వార్థక్రియలకు బడయగలరు. అందువలన భాషా నేతను జేయుటయును నిర్వహణ నిర్వహించునట్లు వెంకటరత్న కవిగారి కుటుంబమునకు సహాయము చేయుటయును రెండు నుకర్మములుగా గలగలవు.

1 శ్రీమతి మాధవము (నాటకము) 2 ఘటి కాచలమహాత్మ్యము (క్రబంధము) 3 అజామిలో వాఖ్యానము, (యక్షగానము) 4 సత్యనారాయణపాదసము (క్రబంధము).

ఈ విషయమై వివరములను తెలిసికొన గోరువాడు క్రింది చిరునామాకు వ్రాసికొనవలయును.

వెంకటరత్న కవి గ్రంథములు

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము

తంబుశెట్టి వీధి, మద్రాసు.

శ్రీమదాంధ్రశ్రీభాష్యము

గృంథకర్త కావ్యరత్న, వేదాంతరత్న, వేదాంత తీర్థ, వేదాంత వాచస్పతి శ్రీరాజ కంధాజ్ఞే శేషవాచ్యులవారు.

ఇత్యుద్ధి శ్రీరామానుజ విరచితమై శ్రీభాష్యంబుని పోసిద్ధి కల్పన బ్రహ్మనూత్రి భాష్యమునకు సరియైన తెనుగు. విశిష్టాద్వైత సిద్ధాంతమును తెలిసికొనుటకు ఎక్కువ యుపయుక్త మయినదిగాను శ్రీ వాచనముల జిత్తుర్ స్వామి మొదలగు పెద్దలచే పోషించినది. ఇది సంచిక 1-కి 80 పేజీలు గల 16 సంఖ్యలుగా రాయల్ ప్రెస్సున ముద్రింపబడి వాణిజ్యములమీదు అమ్మకేసుబడుచున్నది ఇంతవరకు 8 సంచికలు ముద్రించుట. ఈ 8 సంచికలను పుచ్చుకొని చందా దాఖలు గాఁ జేయవలయు తక్కిన సంచికలు మాసం 1-కి ఒక సంఖ్య కంటకు ఒకేదానా పంపబడును.

కలయవారి క్రింది విలాసమునకు వ్రాయుడు.

యమ్. ఆర్. చంద్రా అండ్ కంపెనీ.

వైవాళికారు రోడ్డు మద్రాస్.

మీ బాయిలర్లు

విశేష కాలము పనిచేయవలెనన్న "ఇంగ్లీషుబాయిలర్లు కామ్రోజివర్"ను యువయోగింపవలయును. దాని నువయోగించిన బాయిలర్లు శ్రువుపట్టి పొక్కులు పొక్కులుగా లేచి చెడిపోకుండుటయే గాక పెల్లెట్టుకు చక్కని మెరుగు నిచ్చును; ఆవమునున్న గొట్టములనున్న శ్రువు పట్టుకుండగను శుభ్రముగాను నుంచును. ఈ కామ్రోజివర్ యువయోగించినచో సంవత్సరముల తరబడి బాయిలర్లు చెడిపోకుండు ఎప్పటి కప్పుడు క్రొత్తవానివలె నుండును.

దానియొక్క యువయోగమును గురించియు ఫలహాను గురించియు అసలు యేజెంట్లచే వ్రాయవలయును.

5 గొలనులుగల రమ్మ 1-కి రూ 26-0-0

డి రిలయన్సు ఫౌండ్రీ అండు ఇంజనీరింగు వర్కుస్.

తపాలపెట్టె నెం 553 రు

889

మదరాసు

గృంథాలం

మహావీర కామ్రోజివర్ గోరునప్పుడు ఈ కత్రిక పేరుకూడ నుదాహరింప గోరుచున్నాము)

సాధారణముగ మే

అమృతము నకు 1710

ఒక స్క్విజ్ మేడ్ కార్మిక్ బాయిల్ 18 గజ్జముల కవరుగలది. తెల రూ. 8000

వై బాయిల్ కు కగిట్టి ఒక ఇంగ్లీషు మేడ్ స్క్విజ్ ఇంజిన్, తెల రూ. 1500

ఒక స్క్విజ్ మేడ్ కార్మిక్ బాయిల్ 7 గజ్జముల కవరుగలది. తెల రూ. 8000

డబ్బు, కాలికట్.

Apply to Dutts, Calicut.

శ్రీరామకృష్ణ పరమహంస

ఉపశాఖాధ్యక్షులు. శ్రీరమలభిము. ప్రతిదినము కలంక దగినది. కొద్దిప్రతులుమాత్రము మిగిలియున్నవి. క్వరవడు.

(తరి 1-కి రూ 0-12-0, పోస్టేజ్ రూ 0-8-0.

శ్రీరామకృష్ణమందిరం, గొడుగుపేట, మచిలీపట్నం.

ఫర్వాలై జేనాల ధర తగ్గించబడినది.

బ్లాక్ బర్డు రూ 8-8-0 స్వాక్ రూ 7, వాటర్ మెక్ రూ 7-8-0, వాటర్ మెక్ (నవీలేజ్ నెల్స్ ఫిల్లింగ్) రూ 10-8-0, నల్లూ 210 రూ 4. అల్లూగ్రా రూ 2-12-0 1514) నిర్మలదర్శి, ప్రేమనర్స్ తిరునల్లకేణ్, మద్రాసు

160 పుటల పుస్తకము ఉచితము

ఆరోగ్యమును కాపాడుకొనుటకు పొందుట స్వాభావికమైన కొన్ని విధులను అనుసరించుటవలననే కాదు గలుగుచున్నది. ఈ పుస్తకమున పుస్తకము ఆరోగ్యమార్గమును కలగజేసి శరీర సౌఖ్యమును దృఢపరచును. ఆ యోగ్యుడైన ఇప్పించును. ఈ పుస్తకము ఇతరముగా నీయబడును. పోస్టుచార్జియు మే మే ధరించి పంపెదము. వెంటనే వ్రాయుకోవలెను. (219)

వైద్యశాస్త్ర మనోరంజక గోవిందజ్ఞ,

ఆరంకనిగవా జ్ఞానభాలయం, 157 బాబ్స్ మద్రాస్

చంటి బిడ్డ (1609)

ఇందు శిశుసాహిత్యము, దాది, పోతనాని, బాలరాగములు, చిత్రములు విరచించబడినవి. దార్జిల్ ఆచంట - లక్ష్మీవతిగారు బి. ఏ. ఎం. బి. సి. ఎమ్. గ్రంథకర్త. తెల రూ. 1. విజ్ఞానచంద్రికాబుక్ డిపో, మాంబురోడ్, మద్రాస్.

పాఠ్యపు పేంకటాచలవణ్ణితులవారి ఆయుర్వేదీయ సిద్ధాంతములు.

1. లక్ష్మీనిలాసరహస్య:—లక్షోపశతం శ్లోక శాస్త్రము

ఈ లక్ష్మీనిలాస రహస్యముల నిరూపనై యున్నాడు. ఒక యొక లక్ష్మీనిలాస రహస్యముల సీసా తమయొద్ద నుండజేసి శ్లోకముల శాస్త్రములైన సిద్ధాంతములను వేరొకటి తెనుగు భాషలో ముద్రాపముగ బల్కుగలరు. తిరువర్కూరు, మాడెరి నాల్లూ, కర్వములు, నన్ని పాఠములు మొదలగునవి తప్పక నుండును. సీసా 1-కి 1-0-0, 5-కి 1 ఇళాం. (594)

2. శ్రీనివాస తైలం:—శ్లోక 5000, గురుల శాస్త్ర

పోవుటకు మంచిమందు. సీసా 1-కి 0-8-0, 5-కి 1 ఇళాం.

3. కైకావల రాసవం:—దీనిని నేపించినప్పటినుండియే

మూతమును కట్టక (కలరా) వాంతిదేది, శీతదేది, అశీర్, శీతము గుణము కాగలదు. సీసా 1-కి 1-0-0, 5-కి 1 ఇళాం.

4. బాలగుణోదయము:—దిద్దలకు అలకారీ; తియ్యక

చుండు. మంచము, మలబద్ధము, అశీర్లదేది, కృశ్యము, కడుపుబ్బియుండుట, ఆకలిలేదనుట మొదలగునవి గుణములు. తిద్దలు పుష్టిగలవారగుదురు. సీసా 1-కి 0-12-0, 5-కి 1 ఇళాం.

5. శాశామయనార కస్తూరిమాత్రము:—దిద్దలకు వంతు

పు ముడిరసవారికి, పొలింకిలకు ఉత్తమ గుణ కాశి. మంచము, వడికము, దగ్గు, అశీర్లము, శీత వారం, పొర్వపాయువు, మలబద్ధం, క్వరం, చలివ్వరము, దుర్బలము మొదలగు యింక ఒకేక రోగములను గుణములేమును. (801)

250 మాత్రము గల సీసా 0-4-0

తపాలము కచ్చురీ 8-కి 1-8-0

" " 12-కి 2-12-0

" " 25-కి 5-8-0

(తరి మోసమునకు పొంద జూరరాదు తెనుగున కేరళమును శ్రీ సీతా దాఖలు వైద్యశాల, మద్రాసు.

